

HÅLLBARHETSRAPPORT

2023

Högkvalitativ materialåtervinning för
cirkulära plastströmmar

Svensk
Plaståtervinning

Innehåll

4 INLEDNING

- 4 VD-ord
- 6 Om Svensk Plaståtervinning
- 10 Året som gått i korthet
- 12 Plastens resa genom systemet

14 STRATEGI OCH STYRNING

- 18 Site Zero – verktyget för cirkularitet
- 24 Engagemang i hela värdekedjan
- 28 Hållbarhetsstyrning och hållbarhetsrisker

30 VÅRA PRIORITERADE HÅLLBARHETSOMRÅDEN

- 33 Högkvalitativ materialåtervinning
- 42 Klimatpåverkan
- 50 Viktiga miljöfrågor som kräver systematiskt förbättringsarbete
- 52 Spårbarhet
- 55 Arbetsmiljö och hälsa
- 59 Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption

Om vår hållbarhetsrapport

Den här hållbarhetsrapporten är Svensk Plaståtervinnings fjärde och sammanfattar bolagets hållbarhetsarbete under verksamhetsåret 1 januari – 31 dec 2023. Rapporten redovisar klimatberäkningar enligt riktlinjerna för Greenhouse Gas Protocol (GHG-Protokollet) och utgör bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport enligt kraven i Årsredovisningslagen, 6 kap ÅRL. Hållbarhetsrapporten är koncernövergripande och innefattar även det helägda dotterbolaget Motala Företagspark AB.

Hållbarhetsrapporten är granskad enligt FAR:s rekommendation ReVR 12, Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten av Ernst & Young AB, för att säkerställa att kraven enligt ÅRL uppfylls. Utöver det har ingen extern granskning utförts.

Rapporten är en del av Svensk Plaståtervinnings årsredovisning 2023 men presenteras som en fristående rapport. Den offentliggörs på vår hemsida svenskplastatervinning.se samtidigt som årsredovisningen.

Svensk Plaståtervinning rapporterar de lagstadgade kraven inom områdena miljö, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Dessutom redovisas insamlings- och återvinningsdata, klimatpåverkan och utsläppsfördelningen i hela värdekedjan. Här beskrivs också Svensk Plaståtervinnings ambitioner och strategier för att nå visionen om att alla plastförpackningar ska bli en del av den cirkulära ekonomin.

Frågor gällande hållbarhetsrapporten ställs till Mattias Philipsson, VD.

VD-ORD

Site Zero förändrar plaståtervinningens framtid

“State-of-the-art.”

“World’s largest and most modern.”

“Changing plastic recycling.”

Öppningen av vår nya plastsorteringsanläggning Site Zero i november blev en världsnöhet och lyfts fram som en investering som revolutionerar plastens framtid. Vi visste att det var en stor sak, men inte i våra vildaste fantasier hade vi kunnat ana att människor i USA, England, Tyskland, Frankrike, Australien, Indien och Kenya skulle läsa om vår satsning i Motala. Det visar på betydelsen – och nödvändigheten – av nya tankesätt och innovationer inom miljöteknik och plaståtervinning. Vi har stakat ut en ny väg för ökad cirkularitet, och hoppas att fler länder följer efter. Det kommer behövas många “Site Zero-anläggningar” för att komma till rätta med den ökande plastanvändningen och mängden plastavfall.

Med Site Zero kan vi sortera ut tolv plasttyper i stället för de fyra som vi sorterade ut innan, och som är standard på den europeiska marknaden. Den helautomatiserade och högteknologiska anläggningen kan ta vara på upp till 95 procent av alla plastförpackningar som kommer in för vidare återvinning. Det är sannolikt den högsta nivån i hela världen.

När fler plasttyper kan sorteras ut skapar vi förutsättningar för nya marknader av återvunnen plast, och vi arbetar nu intensivt för att bygga upp dessa. Inom en snar framtid hoppas vi kunna se stora effekter av Site Zero, både vad gäller ökad tillgång av återvunnen plast, och kraftigt minskat klimatavtryck från plastförpackningar. Trots att Site Zero bara var i drift under delar av 2023 kan vi redan se en positiv inverkan på återvinningsgraden som ökar från 19,3 procent (2022) till hela 23,7 procent för 2023. Det är en ökning med 20 procent på bara ett år.

Site Zero innebär också en fördubbling av kapaciteten; vi kan nu ta emot 200 000 ton plast per år. I dag samlar svenska konsumenter in drygt hälften av alla

plastförpackningar som förbrukas, vilket innebär att vi har kapacitet över. Därför har vi under året ingått avtal med den största producentansvarsorganisationen (PRO) i Finland om att ta emot deras plastförpackningar.

2024 blir ett mycket viktigt år för oss och plaståtervinningens framtid. EU arbetar med en ny lagstiftning kring förpackningar och förpackningsavfall (PPWR) som EU-parlamentet röstar om i april 2024. För första gången kommer det att ställas krav på att alla förpackningar som sätts på marknaden ska vara återvinningsbara och innehålla återvunnen råvara. Det kommer starta redan 2030. Dessutom gör man för första gången skillnad på materialåtervinning: den som endast återvinner förpackningar till nya material, och så kallad högkvalitativ materialåtervinning, som återvinner plastförpackningar till material av sådan kvalitet att de kan användas till förpackningar eller andra produkter av samma kvalitetsklass igen. I den senare bevaras kvaliteten på det återvunna materialet vilket möjliggör cirkularitet.

Svensk Plaståtervinning är väl positionerade för kommande lagstiftning med en avancerad sorteringsprocess som är en förutsättning för högkvalitativ materialåtervinning. Site Zero har redan börjat fungera som förebild för anläggningar som nu uppförs runt om i Europa. Vi arbetar aktivt för att förmedla kunskap och delta i nationella och internationella sammanhang där vår expertis kan komma till nytta och bidra till utveckling. Vi ser det som avgörande att PPWR införs så att Europa skapar förutsättningar för att göra plastförpackningar till en del av den cirkulära ekonomin och därigenom förse marknaden med återvunnen råvara och samtidigt sänker utsläppen. Nu är det upp till medlemsstaterna att sätta in kraftfulla styrmedel för att skapa rättvisa konkurrensvillkor och en snabb måluppfyllnad i enlighet med den nya lagstiftningen.

”

Vi har stakat ut en ny väg för ökad cirkularitet, och hoppas att fler länder följer efter.

Mattias Philipsson
VD Svensk Plaståtervinning

Under 2024 får också Svensk Plaståtervinning en ny roll. Det innebär bland annat att vi inte längre ansvarar för insamlingen av plastförpackningar, som FTI (Förpackningsinsamlingen) hanterade på uppdrag av oss. Framöver ansvarar vi endast för sorterings- och återvinningsprocesserna. I stället tar kommunerna över insamlingsansvaret och FTI ersätts av en ny producentansvarsorganisation vid namn Näringslivets producentansvar (NPA) som blir Svenska Plaståtervinnings största kund. Vår nya roll innebär vidare att vi kan fokusera ytterligare på vår kärnverksamhet och erbjuda våra tjänster till en större marknad och fler internationella kunder.

2024 blir således ett spännande år för Svensk Plaståtervinning. Kan det bli bättre än 2023? Ja, det är jag övertygad om. Manegen är krattad och nu ska visionen om att göra alla plastförpackningar till en del av den cirkulära ekonomin bli verklighet. Jag hoppas du följer med på resan.

Mattias Philipsson
VD Svensk Plaståtervinning

OM SVENSK PLASTÅTERVINNING

VÅR VISION

”Alla plastförpackningar ska bli en del av den cirkulära ekonomin”

Svensk Plaståtervinning erbjuder högkvalitativ materialåtervinning av plastförpackningar. Det omfattar **både den avancerade sorteringsprocessen och återvinningen där materialet omvandlas till plastråvara som kan användas i nya plastförpackningar eller plastprodukter av samma kvalitet som ursprungsförpackningen**. Visionen är att alla plastförpackningar ska återvinnas högkvalitativt och därmed bli en del av den cirkulära ekonomin. Med vår nyöppnade sorteringsanläggning Site Zero visar vi att en cirkulär ekonomi för plastförpackningar är möjlig. Det kommer du att få läsa mer om i rapporten.

Våra ägare, tillika kunder, är verksamheter med producentansvar för plastförpackningar. Producentansvaret är en konsekvens av EU:s Förpackningsdirektiv och har implementerats genom

förordning om producentansvar för förpackningar (SFS2022:1274). Det innebär att producenter har en skyldighet att samla in och återvinna de plastförpackningar som de har satt på den svenska marknaden.

Vårt uppdrag gentemot producenterna är att erbjuda ett kostnadseffektivt system för högkvalitativ materialåtervinning av plastförpackningar. Fram till årsskiftet 2023/2024 har vi också erbjudit ett rikstäckande insamlingsystem av plastförpackningar via FTI, men från 2024 tar landets kommuner över insamlingsansvaret.

Vårt uppdrag gör att vi är en viktig del i våra producentkunders värdekedja och hållbarhetsarbete.

Våra ägare

Svensk Plaståtervinning i Motala AB är ett kundägt materialbolag. Vi ägs av våra producentkunder genom fem branschorganisationer som alla omfattas av producentansvaret för plastförpackningar. De fem ägarna och branschorganisationerna är Innovations- och Kemiindustrierna (IKEM), Svensk Plastindustriförening (SPIF), Dagligvaruleverantörerna (DLF), Svensk Dagligvaruhandel och Svensk Handel.

IKEM och SPIF äger sina andelar av Svensk Plaståtervinning via det gemensamt ägda bolaget Plastbranschens Informationsråd.

Vi är 100 procent kundägda och icke-vinstutdelande.

Tidigare har Svensk Plaståtervinning bara hanterat svenska plastförpackningar, men under 2023 började vi även ta hand om majoriteten av Finlands hushållsförpackningar av plast.

Gemensamt ägande av FTI för insamling

Svensk Plaståtervinning äger FTI tillsammans med Metallkretsen, Returkartong och Svensk Glasåtervinning. I och med att kommunerna tar över insamlingsansvaret 2024 avvecklas FTI.

Motala Företagspark

Motala Företagspark AB (MFP) är ett helägt dotterbolag till Svensk Plaståtervinning och är verksam inom uthyrning och förvaltning av egna industrilokaler. Motala Företagspark AB äger fastigheten där Svensk Plaståtervinning bedriver sin verksamhet. Delar av lokalerna hyrs ut till andra industriverksamheter.

Motala Företagspark förvärvades 2021 i syfte att säkra lokaler för Svensk Plaståtervinnings framtida investeringar i sorteringsanläggningen Site Zero. Svensk Plaståtervinning tillhandahåller som moderbolag personal för ledning och administration på uppdrag av dotterbolaget.

Motala Företagspark upprättar inte någon egen hållbarhetsrapport, utan de delar som är relevanta ur ett hållbarhetsperspektiv lyfts i denna koncernövergripande rapport. Se avsnitt Klimatpåverkan på sida 42 för klimatpåverkan kopplad till fastighetsförvaltning och uthyrda lokaler.

Affärsmodell

Under 2023 omsatte Svensk Plaståtervinning på koncernnivå cirka 830 MSEK. Intäkterna kommer främst från de förpackningsavgifter som producentkunderna betalar för förpackningarna de sätter på marknaden. Avgiften är viktbaserad och ska finansiera såväl insamling som materialåtervinning.

Fram till 2023 har Svensk Plaståtervinning bara hanterat plastförpackningar från svenska hushåll men under 2023 skrevs ett avtal med den största producentansvarsorganisationen i Finland, och Svensk Plaståtervinning hanterar nu även majoriteten av de finska hushållsförpackningarna av plast.

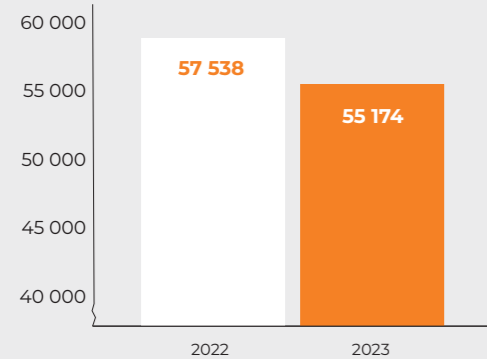
Övriga intäkter kommer främst från köpare av den sorterade plasten. De är alla certifierade återvinningsanläggningar inom EU och arbetar med återvinning av sorterad plast, och i vissa fall även nyproduktion av plastförpackningar och plastprodukter av återvunnen råvara.

Svensk Plaståtervinning ägs, som nämnts, av producentkunderna, och är ett icke-vinstutdelande bolag. Eventuella överskott används antingen till investeringar i verksamheten för att öka återvinningsgraden ytterligare, eller för att sänka förpackningsavgifterna.

Det avfall som inte kan sorteras ut för återvinning skickar Svensk Plaståtervinning till energiutvinning i svenska anläggningar. Minskade volymer avfall som behöver skickas till energiutvinning leder till lägre kostnader för Svensk Plaståtervinning. Läs mer hur vi arbetar och kontrollerar kedjan i avsnittet Spårbarhet.

Året som gått i korthet

Insamlade plastförpackningar från svenska hushåll (ton)

Återvunna plastförpackningar från svenska hushåll (ton)

25 096

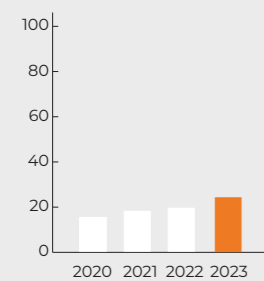
(2022: 20 999)

Återvinningsgrad (%)

Svenska hushållsförpackningar:

23,7

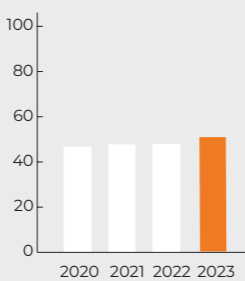
(2022: 19,3)

Svenska verksamhetsförpackningar:

50,3

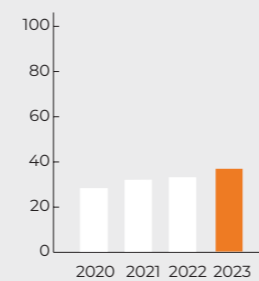
(2022: 47,6)

Totalt (svenska hushålls- och verksamhetsförpackningar)

36,3

(2022: 32,8)

Klimatpåverkan

Scope 1 (ton CO₂e):

9,6

(2022: 7,2)

Scope 2 (ton CO₂e):

42

(2022: 28)

Scope 3 (ton CO₂e):

15 582

(2022: 18 536)

Medelantal anställda

86

(2022: 76)

Nettoomsättning (MSEK)

830

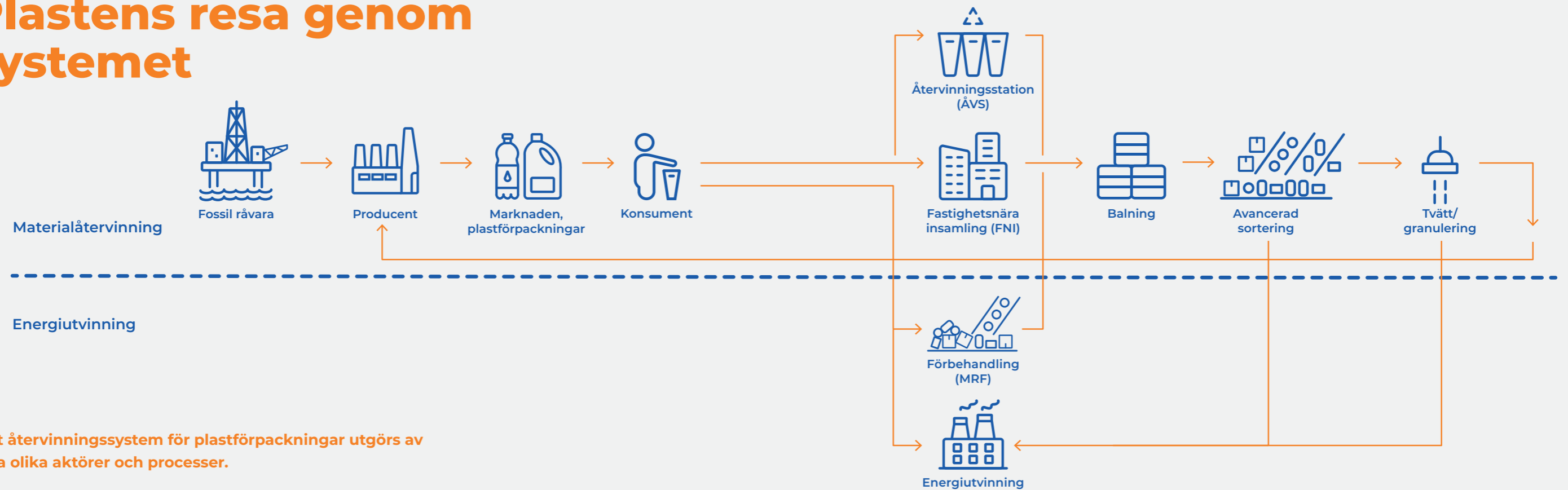
(2022: 893)

Svensk Plaståtervinning och Site Zero vann "Årets Avfallsbehandlare" på Återvinningsgalan 2023

Fotograf: Mikael Gustavsen Saksi

Plastens resa genom systemet

Vårt återvinningssystem för plastförpackningar utgörs av flera olika aktörer och processer.

Producenter

Plastens resa börjar med att våra producentkunder sätter plastförpackningarna på marknaden. Producenterna kan påverka hur förpackningarna designas och utformas, och har därmed ett stort inflytande på förpackningarnas sorterings- och återvinningsbarhet.

Marknaden

Under 2023 satte våra producentkunder ca 106 000 ton hushållsförpackningar av plast på den svenska marknaden. Till plastförpackningar räknas både mjuk- och hårdplast. Plast används framför allt för att det är ett flexibelt, slitstarkt och lätt material som minskar transportvikten och bidrar till reducerat matsvinn, tack vare dess skyddande egenskaper.

Konsumenten

I nästa steg köper konsumenter plastförpackningarna och nyttjar innehållet. De ska enligt lag källsortera förpackningen efter användning. I dag källsorteras ungefär hälften av alla plastförpackningar, resten slängs i hushållsavfallet.

Insamling

På vårt uppdrag har FTI hanterat insamlingen av plastförpackningar under 2023. Utöver insamling via ca 5 000 återvinningstationer (ÅVS) finns fastighetsnära insamling (FNI). I dag kan drygt två miljoner svenska hushåll lämna sina plastförpackningar i anslutning till hemmet, antingen via miljörum i flerfamiljshus eller i flerfackstunnor vid villan. Ungefär 90 procent av alla plastförpackningar som källsorterades i Sverige under 2023 samlades in av FTI. Den insamlade plasten har sedan körts till Svensk Plaståtervinning i Motala.

Från 2024 ansvarar kommunerna för insamling av plastförpackningar. Producentansvarsorganisationerna ansvarar därefter för att den insamlade plasten återvinns.

Sortering via förbehandlingsanläggningar

I norra Stockholm finns en så kallad försorteringsanläggning (MRF) för utsortering av plast från kommunalt restavfall, och fler planeras på andra håll i Sverige. Den här typen av anläggningar sorterar ut plast som konsumenter felaktigt slängt i hushållssoporna, vilket möjliggör återvinning av materialet och bidrar till omställningen mot en fossilfri energisektor. Plasten från förbehandlingsanläggningen kommer till Site Zero. Den är dock smutsigare och mer komplex att återvinna än den källsorterade plasten.

Avancerad sortering

I Motala sorteras plastförpackningarna i en avancerad process. De olika plasttyperna separeras i tolv olika plasttyper med mycket hög träffsäkerhet. När plasttyperna återvinns var för sig behålls materialets värde och funktion och den återvunna råvaran kan användas till förpackningar eller produkter av samma kvalitet och klass som den ursprungliga. Det kallas högkvalitativ materialåtervinning. Läs mer om Site Zero och högkvalitativ materialåtervinning i avsnittet Strategi och styrning.

Högkvalitativ materialåtervinning

När plasten är sorterad per plasttyp skickas den till våra certifierade återvinningskunder. Där mals den ned till flingor som tvättas och smälts ned till granulat som kan användas för att producera nya plastförpackningar eller plastprodukter. Många gånger kan materialets kvalitet bibehållas och användas till förpackningar eller andra produkter av samma kvalitet som ursprungsmaterialet. Vi har full spårbarhet med omfattande rutiner och krav, bland annat genom årliga revisioner hos våra återvinnare. Ingen plast från Motala återvinns utanför EU. Läs mer i avsnittet Spårbarhet.

Energiutvinning

Energiutvinning är inte en del av vårt återvinningssystem, men finns illustrerat i figuren för att visa var i kedjan som energiutvinning kan bli nödvändig. Som bilden visar uppstår svinn (avfall eller rejekt) i olika steg under plastens resa genom systemet. Det största svinnet sker redan i början när konsumenter inte källsorterar. Därutöver finns det plastförpackningar som inte är designade för återvinningssystemet och således inte kan sorteras eller återvinnas. I sorterings- och återvinningsprocessen uppstår även vissa processförluster. Dessa strömmar av svinn och processförluster går till energiutvinning (förbränning).

STRATEGI OCH STYRNING

Om cirkulär ekonomi

Hälften av de globala växthusgasutsläppen är en direkt konsekvens av vår linjära ekonomi där vi utvinnet, producerar, använder och slänger resurser, i stället för att genom återanvändning och återvinning nyttja det vi producerar en längre tid.¹ Utsläppen kommer inte bara från avfallshanteringen utan även från utvinningen och bearbetningen av de ändliga resurserna. Trots det har både politik och debatt nästan uteslutande varit fokuserad på fossilfrihet.

Nu har samtalet om cirkulär ekonomi äntligen börjat ta fart. Det är positivt, men samtidigt visar Circularity Gap Report att den globala cirkulariteten minskar. Cirkularitetsgraden har sjunkit från 9,1 procent 2018 till 7,2 procent 2023.²

Sveriges mål för utsläppsminskningar är bland de mest ambitiösa i världen: netto-noll till 2045. Men vi har en resa att göra, framför allt för att uppnå en cirkulär ekonomi. Circularity Gap Report Sweden visar nämligen att svenskarna förbrukar mer än dubbelt så mycket material som det globala genomsnittet, och endast 3,4 procent av de resurser som vi använder återförs till ekonomin.³ Det är med andra ord dags att lyfta upp cirkulär ekonomi högre på agendan om vi ska nå klimatmålen.

”Hälften av de globala utsläppen är en direkt konsekvens av vår linjära ekonomi.”

¹ ellenmacarthurfoundation.org
² circularity-gap.world/2024
³ circularity-gap.world/sweden

”Endast 3,4% av de resurser som Sverige använder återförs till ekonomin.”

Plast och cirkulär ekonomi

Plast har många fördelar och ses som nödvändigt för omställningen till ett hållbart samhälle. Plastens goda barriäregenskaper ökar exempelvis hållbarheten på livsmedel och minskar matsvinnet. Tunna och lätta förpackningar möjliggör lättare transporter. Men för att vi ska kunna nyttja plastens positiva egenskaper även i framtiden måste den cirkulera i samhället under längre tid. Enligt Naturvårdsverket står förbränningen av plast för ca 7 procent av Sveriges totala utsläpp, och plastförpackningarna utgör en stor del.

Svensk Plaståtervinning befinner sig i kärnan av omställningen mot en cirkulär ekonomi för plast. Vi är i position att påverka hela kedjan mot att minimera avfall och främja en hållbar användning av naturresurser. Vi ser att vår yttersta uppgift är att behålla värdet i materialet så att det kan fortsätta cirkulera och därmed minska klimatpåverkan.

För att uppnå en cirkulär ekonomi för plastförpackningar krävs framför allt:

- Att plastförpackningar designas för återanvändning och återvinning
- Att förbrukade plastförpackningar samlas in
- Att högkvalitativ återvinning tillämpas

Högkvalitativ materialåtervinning av plast

En förutsättning för cirkulära plastströmmar är att materialet har genomgått en högkvalitativ återvinningsprocess. Enligt EU innebär högkvalitativ materialåtervinning att det återvunna materialet är av likvärdig eller högre kvalitet jämfört med det ursprungliga, och därmed kan användas som ersättning för primär råvara för förpackningar eller liknande applikationer av samma kvalitet.

För att uppnå en högkvalitativ materialåtervinning krävs en avancerad sortering där plastförpackningarna effektivt och precist sorteras utifrån plasttyp och sedan återvinnas separat, varje plasttyp för sig. Då bibehålls

materialets kvalitet och det kan återvinnas till förpackningar eller andra produkter av samma kvalitet som ursprungsmaterialet. Sorteringsanläggningens förmåga att identifiera och sortera plasttyperna rätt påverkar hur stor andel som kan skickas till materialåtervinning.

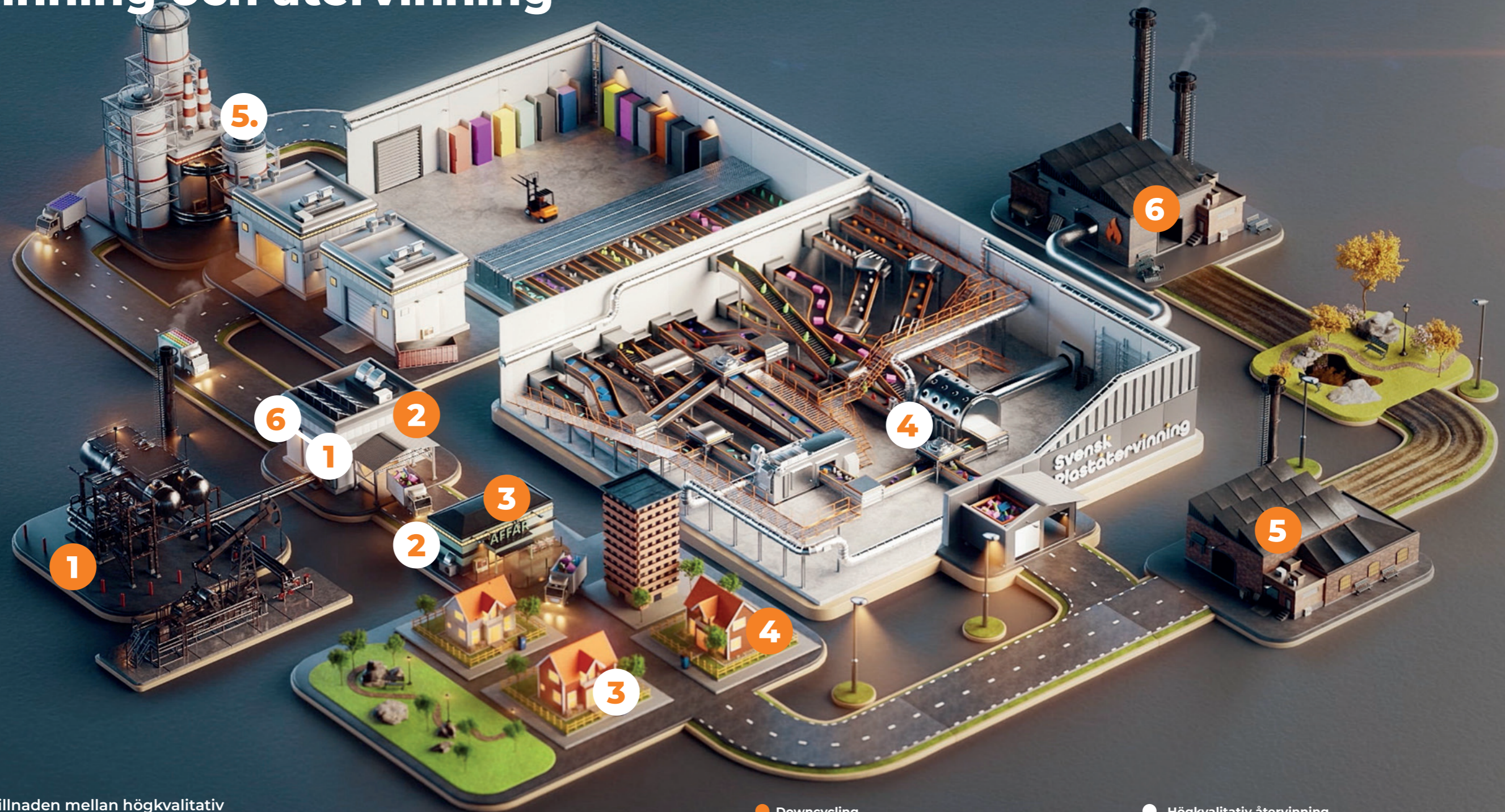
Genom att erbjuda avancerad sortering och högkvalitativ återvinning kan vi på Svensk Plaståtervinning bidra till att minska utsläppen från förbränning av plastavfall och samtidigt minska klimatpåverkan vid framställningen av ny fossil plast. Den högkvalitativa materialåtervinningen är dessutom en förutsättning för att våra producentkunder ska få tillgång till återvunnen råvara för tillverkning av nya förpackningar. Vår ambition är därför att samtliga förpackningar som vi sorterar ut ska kunna återvinnas till högkvalitativ återvunnen råvara.

Bristande sortering leder till förbränning och downcycling

Ineffektiv sortering leder till att värdefulla plastförpackningar inte identifieras och sorteras ut för återvinning. Dessa förbränns i stället vilket leder till resursslöseri och ökade utsläpp. Materialåtervinning som inte har föregåtts av en avancerad sortering försämrar materialets kvalitet och värde. Det kan således inte användas till förpackningar och liknande applikationer av samma kvalitet. I stället produceras plastprodukter av lägre kvalitet som snart faller ur återvinningsystemet och förbränns, vilket leder till utsläpp. Samtidigt fortsätter behovet av fossil råvara till produktionen av nya plastförpackningar och produkter. Det här kallas downcycling och är tyvärr vanligt förekommande världen över.

Downcycling förhindrar att plasten kan bli en del av en cirkulär ekonomi. Om det fortsätter i samma omfattning som i dag kommer det också uppstå försörjningsproblem. Det kommer ske i takt med att marknaden kräver ökad tillgång till högkvalitativ återvunnen råvara för att uppfylla kvoter om återvunnen plast i samtliga plastförpackningar. För att komma till rätta med problemet krävs politiska åtgärder och styrmedel där högkvalitativ materialåtervinning premieras.

Det är skillnad på återvinning och återvinning

Figuren visar skillnaden mellan högkvalitativ återvinning, där avancerad sortering är centralt, och det som kallas downcycling. Vid högkvalitativ materialåtervinning behålls den ursprungliga kvaliteten på materialet och det kan cirkulera i samhället, medan det vid downcycling tappar kvalitet och funktion och därmed faller ur det cirkulära systemet.

● Downcycling

1. Fossil råvara (t.ex. olja) utvinns och raffinerats till plastråvara.
2. Plastförpackningar produceras.
3. Plastförpackningarna säljs på marknaden
4. Konsumenterna använder plastförpackningarna och källsorterar dem för återvinning.
5. Plastförpackningarna blandas och smälts ner och blir nya lågkvalitativa plastprodukter.
6. De lågkvalitativa plastprodukterna förbränns i avfallsanläggningar och faller därmed ur återvinningssystemet.

● Högkvalitativ återvinning

1. Plastförpackningar produceras av återvunnen råvara.
2. Plastförpackningarna säljs på marknaden.
3. Konsumenterna använder plastförpackningarna och källsorterar dem för återvinning.
4. Plastförpackningarna kommer till Site Zero för att sorteras efter plastsort.
5. Förpackningarna tvättas och granuleras separat genom mekanisk eller kemisk återvinning.
6. Plastförpackningar produceras återigen av återvunnen råvara. Därefter börjar processen om.

Site Zero

– verktyget för cirkularitet

För att uppnå vår vision om en cirkulär ekonomi för plastförpackningar tog vi år 2021 beslutet att bygga ut vår befintliga sorteringsanläggning i Motala. Målbilden var att bygga världens största och mest avancerade sorteringsanläggning för plastförpackningar. Här skulle alla plasttyper som förekommer på förpackningsmarknaden sorteras ut, för att i nästa steg kunna återvinnas och cirkulera i samhället.

Den nya 60 000 kvadratmeter stora anläggningen fick namnet Site Zero, och sattes i drift i november 2023. Den totala investeringen var drygt en miljard kronor. Projektet har bland annat möjliggjorts tack vare finansieringsstöd från Klimatklivet.

Högteknologisk sortering med högt sorteringsutbyte

Site Zero är en högteknologisk anläggning med helt automatiserad och realtidsoptimerad sortering. Det sker med hjälp av 60 sensorer bestående av NIR-läsare (Near InfraRed), laser och kamerateknologi med AI. Tekniken möjliggör att Site Zero kan sortera ut **tolv plasttyper**, vilket motsvarar i stort sett alla plasttyper på den svenska förpackningsmarknaden. En genomsnittlig sorterings-

anläggning i Europa sorterar vanligtvis ut tre till fyra sorters plast och har en sensor per plasttyp. Det innebär att mycket värdefull plast går till spillo och i stället förbränns eller deponeras.

Site Zero sorterar ut och möjliggör återvinning för **upp till 95 procent av de plastförpackningar som sorteras**. Det är en ovanligt hög träffsäkerhet i sorteringen, sannolikt världens högsta. Även kvaliteten på det utsorterade materialet är unikt med en **kvalitetsgrad på upp till 98 procent**, beroende på plasttyp. Det innebär att en färdigsorterad Polypropen-bal till 98 procent kan bestå av plasttypen Polypropen. Den höga kvaliteten på det sorterade materialet ger ett högt återvinningsutbyte för våra partners.

När nya plasttyper sorteras ut innebär det att fler marknader av återvunnen plastråvara skapas. Med ny EU-lagstiftning (PPWR) i antågande kommer Svensk Plaståtervinning att vara väl positionerade för att förse producenter med högkvalitativ återvunnen råvara.

I nästa fas planerar Svensk Plaståtervinning att kunna återvinna vissa plasttyper på Site Zero.

"Vår klimatstrategi innehåller en kraftig ökning av andelen återvunnen plast i de förpackningar där det tillåts. Många av våra produkter är krävande, de behöver både vara slagsega och styva, och det är svårt att hitta den kvaliteten på marknaden. Anläggningar som Site Zero bidrar till en ökad tillgång till högkvalitativa material och möjliggör att vi kan använda återvunnen plast."

Mats Jeppsson, Innovation Manager, Emballator

”

"Site Zero är ett fantastiskt exempel på hur teknik och innovation kan bidra till en mer hållbar framtid. Site Zero skapar förutsättningar för att återvinna alla plastförpackningar och är en möjliggörare för oss att nå cirkulär plastanvändning."

Elna Hallgard, Development Manager, Orkla Foods Sverige

"Site Zero innebär en ökad tillgång på sorterat konsumentförpackningsmaterial i Europa. Det gör att Morssinkhof Rymoplast kan fortsätta investera i återvinningskapacitet för att återföra högkvalitativ återvunnen råvara till nya förpackningsapplikationer."

Lars van Zutphen, affärsutvecklingschef, Morssinkhof Rymoplast

"Site Zero har varit avgörande för att revolutionera våra produktionsprocesser. Tack vare Svensk Plaståtervinnings engagemang för renhet i sorterade fraktioner har nya granulatkvaliteter blivit möjliga. Det har resulterat i komponenter med exceptionell livslängd, upp till 50 år."

ppa. Jörg Dräger, Rohstoffmanager, OPG Holding GmbH (GRAF)

"Vi är mycket nöjda med den långvariga och utmärkta relationen med Svensk Plaståtervinning. Genom att nyttja vår teknik för mekanisk återvinning i vår nederländska anläggning i Geleen kan vi återvinna de högkvalitativt sorterade plastförpackningar som vi får från Site Zero till våra CirculenRecover-produkter. Det gör att våra kunder kan tillverka nya förpackningar och avancerade produkter, så som resväskor, av cirkulära material. Cirkularitet är avgörande för att få ett slut på plastavfall, och det ger starka ekonomiska, sociala och klimatmässiga fördelar."

Raf Bemelmans, VP Planning & Operations Circular & Low Carbon Solutions at LyondellBasell

”

Om Site Zero

1000

förpackningar sorteras
per sekund

42 ton

sorteras i timmen

60 NIR-läsare

i helautomatiserad process, kompletterad med
laserdetektering ochamerateknik med AI

1 miljard

Investering: ca 1 miljard SEK (år 2019–2023).
Projektet har delfinansierats av
Naturvårdsverket genom Klimatklivet

500 ton

plast tas emot varje dag

200 000 ton

sorteringskapacitet per år

Agglomerering

Agglomereringskapacitet för kemisk återvinning
och produktion av kompositprodukter

12 fraktioner

PP, HDPE, LDPE, transparenta PET-flaskor,
färgade PET-flaskor, transparenta PET-tråg,
PP-film, EPS, PS, PVC, PO-mix 50, PO-mix 75
samt rejekt av metall och icke-plast

Invigning – och världens blickar

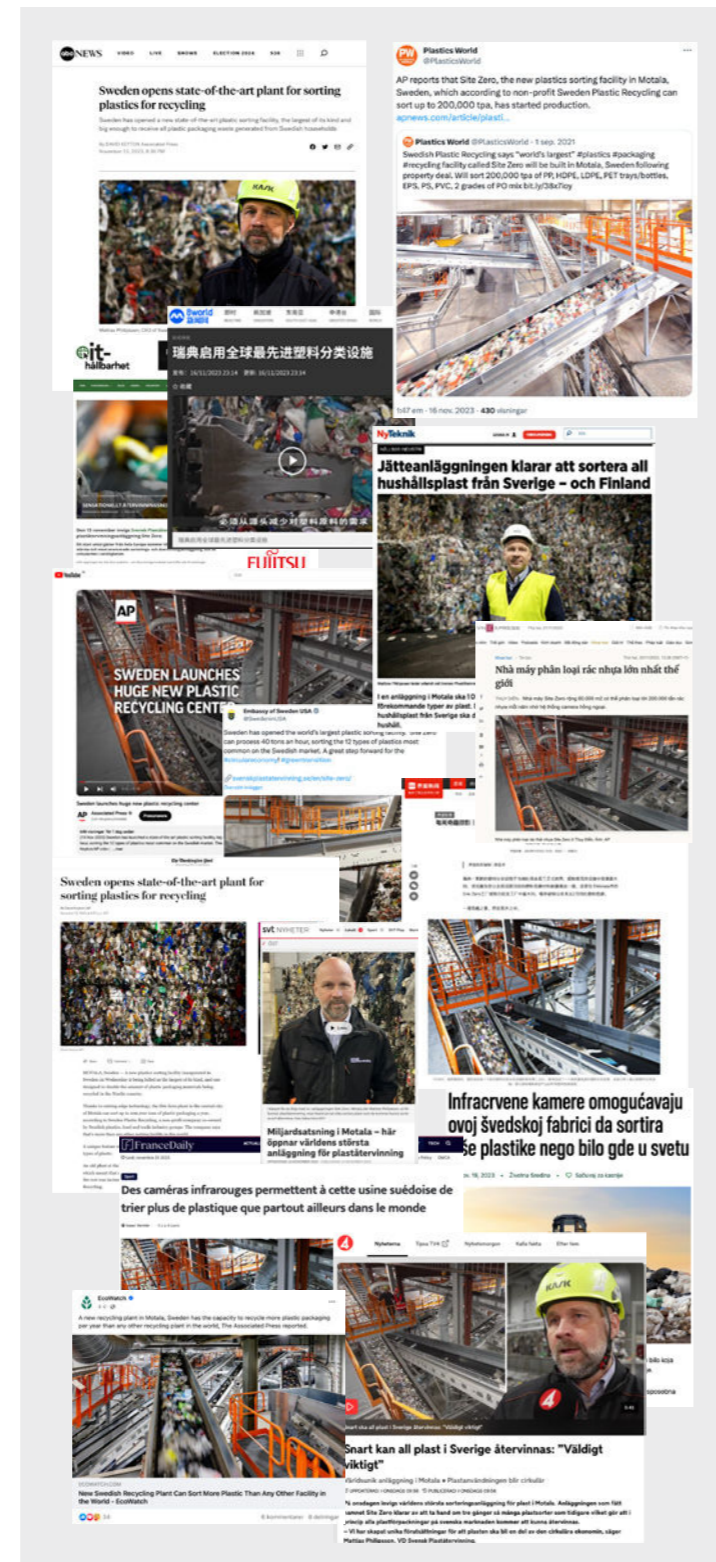
Efter en byggperiod präglad av krig i närområdet, pandemi, inflation och rusande metallpriser stod Site Zero äntligen klar hösten 2023. Omfattande tester under uppstarten visade resultat över förväntan, både vad gäller precision och kvalitet.

I november invigdes anläggningen med pompa och ståt, och ca 320 gäster från Sverige och Europa närvarade. På plats fanns även Sveriges klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari för att invigningstala och se anläggningen med egna ögon.

Under invigningen fick gästerna lära sig mer om Site Zero och hur den skapar förutsättningar för att varje plastförpackning ska kunna bli cirkulär. De som ville fick gå in i produktionen och se sorteringen i drift. Dagen avslutades med festlig middag, med många trevliga möten och branschnätverkande.

Även det mediala intresset för Site Zeros öppning var stort, med både svenska och internationella medier på plats samt ett stort antal närvarande via länk under pressträffen. Antalet artiklar om Site Zero och den högkvalitativa plaståtervinningen uppmättes till över 300, med läsare i allt från USA, England, Tyskland och Frankrike, till Kenya, Indien, Vietnam och Australien.

Öppningen av Site Zero har lett till ett stort intresse för Svensk Plaståtervinning och anläggningen, både från aktörer i Sverige och utlandet. Allt fler vill nu göra plastförpackningarna till en del av en cirkulär ekonomi.

Site Zero levererar över förväntan. Precisionen i sorteringen och kvaliteten på materialet är outstanding.

Mattias Philipsson
VD Svensk Plaståtervinning

Engagemang i hela värdekedjan

Svensk Plaståtervinning arbetar aktivt i hela värdekedjan för att öka möjligheterna för cirkularitet.

Uppströms stöttar vi våra producentkunder med att designa förpackningar som är anpassade för sorterings- och återvinningsprocessen. Det gör vi bland annat genom att ta emot många studiebesök och erbjuda ett testlabb. I testlabbet testar vi förpackningars sorterbarhet i en miniatyrversion av vår anläggning samt ger rådgivning kring designval kopplat till exempelvis färgsättning och etiketter.

Vi deltar också i en mängd utbildande insatser inom design för högkvalitativ materialåtervinning. Exempelvis seminarium, mässor, webinarium och andra mötesplatser där vi kan föra dialog med förpackningsproducenter, återvinnare och akademi.

Hög besöksfrekvens

Utöver studiebesök av producenter och materialkunder (återvinnare och förbränningsaktörer) tar vi emot ett stort antal branschaktörer, myndighetsrepresentanter,

kommunala tjänstepersoner och politiker. Det är viktigt för oss att visa vår verksamhet för att stärka förtroendet för systemet, och berätta om vår filosofi och vision. Med en större kunskap kan besökarna ta mer underbyggda beslut och bli viktiga aktörer i arbetet för ökad högkvalitativ återvinning.

När möjlighet finns tar vi också emot besök från studenter, föreningar och andra intresseorganisationer. De är alla viktiga ambassadörer för plaståtervinningen, och vi vill samtidigt bidra med optimism till grupper som kan känna oro inför framtiden när det gäller klimatförändringarna. Sedan vi öppnade vår första anläggning 2019 har vi haft över 4 000 besökare.

Viktigt att nå konsumenterna

Uppströms i värdekedjan finns också konsumenterna som behöver källsortera sina plastförpackningar. Svensk Plaståtervinning är en central aktör i återvinningssystemet och det är angeläget att konsumenter känner förtroende för oss och vår verksamhet. För att nå, och upprätthålla, förtroende och incitament arbetar vi aktivt med PR och dialog med vår omvärld. Det innebär bland annat att nå ut via media, och andra kanaler där konsumenterna finns och tar till sig information. Vi tar årligen emot ett stort antal medier till Site Zero, både från Sverige och utlandet, och vi syns frekvent genom artiklar och nyhetsinslag. Därutöver försöker vi vara tillgängliga för konsumenter som hör av sig med frågor.

Nedströms arbetar vi kontinuerligt för att hitta bästa möjliga återvinningslösningar för våra sorterade fraktioner, både ur ett resurs- och klimatperspektiv. Det görs dels genom test i befintliga processer och utveckling av vår sortering för att möta kvalitetskrav från våra återvinnare, dels genom involvering i forskningsprojekt i syfte att utveckla och utvärdera nya tekniker för högkvalitativ återvinning.

Stora investeringar i forskning och utveckling

Att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi för plastförpackningar kräver stora systemförändringar och teknisk utveckling. Det gör att Svensk Plaståtervinning investerar både tid och finansiella medel i flertalet olika forsknings- och utvecklingsprojekt. Här får du läsa om ett axplock av dem.

Pågående forsknings- och utvecklingsprojekt:

- BHET Monomer production based on PET packages (görs i samarbete med bland andra Perstorp, RISE och IVL Svenska Miljöinstitutet)
- Chemical and toxicological characterization of recycled plastics (görs i samarbete med Örebro Universitet)
- AI-driven analys av utgående material (görs tillsammans med Polyperception)
- Ökad digitalisering av sorteringsprocessen (görs i samarbete med Tomra Insight)
- Comparing high-quality recycling and downcycling of plastics through carbon footprints with basket of functions (görs i samarbete med forskare från IVL Svenska Miljöinstitutet och TERRA)

AI-driven analys av utgående material

Utvecklingsprojekt med innovativa AI-modeller i syfte att höja kvaliteten på utgående material. Systemet ger automatisk övervakning av flödet i realtid i stället för manuell stickprovstagning som sker i dag.

AI-systemet bygger på kameror som detekterar materialet, och klassificerar och avgör vad det är. Via en anpassad instrumentpanel kan vi enkelt spåra och analysera sorteringen från kontrollrummet.

Status: pågående

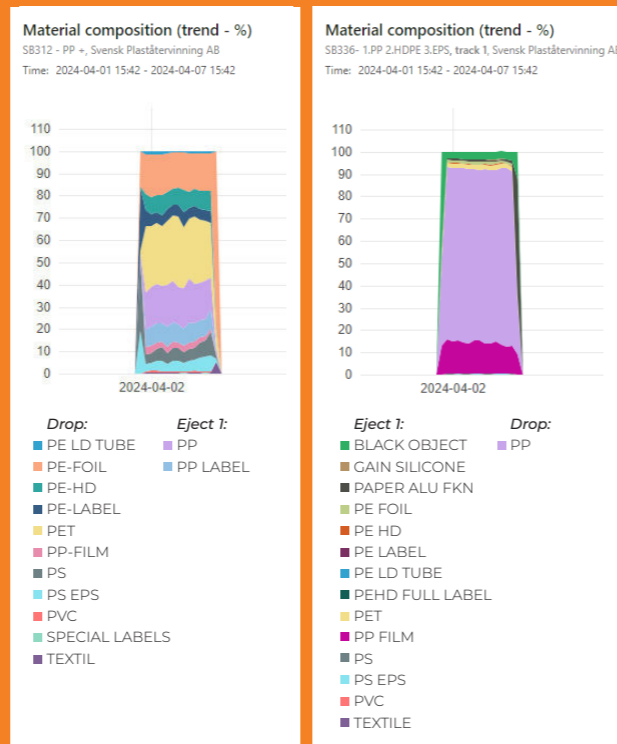
Ökad digitalisering av sorteringsprocessen

Utvecklingsprojekt för ytterligare data från sorteringsprocessen. Genom att lagra långtidsdata ska till exempel prestationen hos specifika NIR-läsare kunna utläsas i realtid och över tid. Systemet ger även inblick i hur materialet fördelar sig på transportbanden, och hur utrustningen fungerar för att säkerställa att materialet kan sorteras effektivt.

Projektet syftar till att implementera systemets funktioner i den dagliga verksamheten, och ska fungera som hjälpmedel vid grundorsaksanalys vid processavvikelser.

Projektet bedrivs i nära samarbete med Tomra Digital Solutions.

Status: pågående sedan två år tillbaka

Innan utsortering av PP, blandat plastavfall

Utsorterad PP efter stationen, majoritet PP kvar

Circ Pack

– increasing the circularity of high barrier flexible plastic packaging

Ungefär hälften av alla konsumentförpackningar av plast består av plastfilm, men bara en tredjedel av förpackningarna som samlades in gick att materialåtervinna 2021. Det beror på att de är gjorda med flera skikt av olika plasttyper (även kallad multilayer-film) som skyddar produkterna mot exempelvis syre och UV-ljus. Detta gjorde att Svensk Plaståtervinning initierade forskningsprojektet Circ Pack, med bland andra RISE, IVL Svenska Miljöinstitutet och dåvarande FTI (idag Näringslivets Producentansvar, NPA). Projektet har letts av RISE.

Inom Circ Pack har återvinningsmöjligheterna för flexibla barriärförpackningar undersökts och verifierats. Aktörer från hela värdekedjan har involverats, från materialleverantörer, materialkonverterare, förpackningstillverkare och varumärkesägare, till sorteringsaktörer, återvinnare och användare av återvunnen råvara.

”För att återvinning av dessa förpackningar ska bli verklighet behövs vi involvera och förstå förpackningsindustrin. Varför de använder det material de gör, vilka funktioner förpackningarna behöver uppfylla, vilka utmaningar som finns, och så vidare.

Rickard Jansson, utvecklingsingenjör på Svensk Plaståtervinning och initiativtagare till Circ Pack

Projekt i flera faser

Circ Pack har pågått under drygt två års tid och har bestått av fem faser:

1. Marknadsanalys, framtidsreder och riktlinjer för design för återvinning av dessa förpackningar
2. Sortering
3. Återvinningsbarhet
4. Återvinningsmanual
5. Demonstration

Roadmap framtagen

Circ Pack har gett flera viktiga insikter och har resulterat i att en roadmap mot återvinningsbarhet nu finns framtagen.

”Vi har fått svar på många viktiga frågor och kan nu vägleda producenterna kring materialval, sammansättning och design på ett helt annat sätt. Samtidigt har nya frågeställningar kommit upp som vi vill titta närmare på, förhoppningsvis i ett nytt fortsättningsprojekt. Bland annat vill vi studera tryckteknologier och design eftersom trycket är ett problem vid återvinningen.

Rickard Jansson, utvecklingsingenjör SPÅ

Om Circ Pack

Circ Pack startade senhösten 2021 och blev klart december 2023. Projektet har drivits av Svensk Plaståtervinning, RISE (projektledare), IVL Svenska Miljöinstitutet och FTI (idag NPA), och har finansierats av Vinnova inom ramen för satsningen "Ökad resurseffektivitet för en cirkulär ekonomi". Projektet har involverat ett 20-tal aktörer från värdekedjan.

Läs mer om projektet och resultatet på: ri.se/sv/vad-vi-gor/projekt/okad-cirkularitet-for-flexibla-barriarforpackningar-av-plast

Hållbarhetsstyrning

Med en tydlig styrning av vårt hållbarhetsarbete säkerställer vi att kraften läggs på rätt aktiviteter där vi kan göra mest nytta.

	Styrning/policy	Huvudaktiviteter under 2023	Uppföljning	Resultat	Ansvar
Avancerad sortering och högkvalitativ återvinning	Verksamhetens uppdrag från styrelsen.	Uppstart av Site Zero vilket skapar förutsättningar för högkvalitativ återvinning av alla plastförpackningar från svenska hushåll. Effektiviserat processer i befintlig anläggning.	Återvinningsgraden följs upp och summeras månatligen, se resultat-indikatorer under avsnitt Svensk Plaståtervinnings återvinningsresultat för 2023 sid 34.	Se avsnitt om Svensk Plaståtervinnings återvinningsresultat för 2023 sid 34.	VD
Klimat	Klimatmål Miljöpolicy	Sammanställning av årligt klimatbokslut, inklusive beräkning av klimatpåverkan kopplad till uppförandet av Site Zero. Arbetat aktivt i hela värdekedjan för ökad högkvalitativ återvinning av plast.	Årlig uppföljning av resultatindikatorer, se avsnitt Klimatpåverkan sid 42.	Se avsnitt om Klimatpåverkan sid 42.	VD
Övriga miljöfrågor	Miljöpolicy Kvalitetspolicy	Certifierade enligt ISO 9001 och ISO 1400. Utredning och handlingsplan kopplad till minskad förekomst av skadedjur (flugor) i närmiljön.	Månatlig uppföljning på ledningsnivå av aktiviteter som syftar till att nå uppsatta mål inom t.ex. intressentklagomål, grannklagomål, miljö- och klimatmål.	Se avsnitt om Viktiga miljöfrågor som kräver systematiskt förbättringsarbete sid 50.	COO
Arbetsmiljö & hälsa	Arbetsmiljöpolicy, Alkohol- och drogpolicy, Mångfalds- och jämställdhetspolicy. Styrning utgår från klassisk modell för systematiskt förbättringsarbete.	Arbetsmiljöarbete i anläggningen med aktiv skyddskommitté för ständiga förbättringar inom hälsa/säkerhet. Förbättrat brandskydd genom utökat sprinklersystem, ökad tillgång till släckningsutrustning samt upprättad brandcell runt den mest brandkritiska delen av processen. Insatser för minskad korttidsfrånvaro.	Månatlig uppföljning av resultatindikatorer, se avsnitt Arbetsmiljö och hälsa sid 55.	Se avsnitt Arbetsmiljö och hälsa sid 55.	HR-ansvarig
Spårbarhet och motverkande av korruption	Policy om att all återvinning ska ske inom EU. Policy att all energiutvinning av rejekt ska ske i Sverige krävställer att leverantörer följer FN:s global compact avseende anti-korruption. Code of Conduct.	Genomfört en andra frivillig tredjepartrevision av vårt spårbarhetsarbete, med fokus på rapportering, beräkning och redovisning av återvinningsgrad.	Ev korruptionsincidenter rapporteras till ledningsgrupp. Krav på spårbarhet och certifiering hos återvinningskunder. Fysiska platsbesök.	Inga indikationer på korruptionsincidenter. Se avsnitt om Spårbarhet på sid 52 samt Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption sid 59.	VD
Mänskliga rättigheter	Kravställer att leverantörer följer FN:s Global Compact avseende mänskliga rättigheter. Arbete enbart med väl etablerade kunder och leverantörer inom EU som skriver under Code of Conduct.	Utveckling av processer för kontroll och efterlevnad av Code of Conduct hos samarbetspartners efter genomförda platsbesök.	Fysiska kundbesök. Genomför leverantörsbedömning utifrån bl. a. Code of Conduct. Se avsnitt om Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption sid 59.	Inga resultat att rapportera.	VD

Hållbarhetsrisker

Svensk Plaståtervinnings verksamhet är materialintensiv och många processer är förenade med risker kopplat till miljö, arbetsmiljö och hälsa. Vi arbetar fortlöpande med att reducera riskerna, bland annat genom kontinuerlig bevakning av dessa utifrån process- och produktperspektiv och genom löpande kontroller och intern delaktighet. Vårt mål är att utveckla verksamheten och alla medarbetare i säkra, innovativa och hälsosamma miljöer.

Vår riskanalys identifierar följande hållbarhetsrisker som relativt höga.

Riskområde	Beskrivning av risk	Riskhantering
Sociala förhållanden och personal (hälsa och säkerhet)	Arbetsmiljön orsakar kritisk ohälsa och/eller allvarlig olycka.	<ul style="list-style-type: none"> Säkra stopp. Systematiskt arbetsmiljöarbete (riskbedömningar och uppföljning) ISO-certifieringar. 5S (Sortera, strukturera, städa, standardisera, skapa vana).
Farligt inkommande material	Batterier, brandfarligt material eller t.ex. stenar kommer in med inkommande plast och orsakar brand eller annan skada på maskiner eller personal.	<ul style="list-style-type: none"> Utökat sprinklersystem för bunkrar. Utökad detektion av inkommande farligt material i plasten. Kommunikationsstrategi för att förmedla kunskap till Producentansvarsorganisationer, kommuner och konsumenter.
Kompetensförsörjning	Svårigheter att lokalt rekrytera personal med rätt erfarenhet och kompetens.	<ul style="list-style-type: none"> Arbete med employer branding för att vara en attraktiv arbetsgivare. Synas på olika sätt i närmiljön. Löpande arbete med engagemang, inkludering, mångfald m.m. Se avsnitt Arbetsmiljö och hälsa sid 55.
Miljöpåverkan lokalt	Utsläpp av partiklar, buller och andra miljöpåverkande händelser kan påverka vår möjlighet att utöva verksamhet.	<ul style="list-style-type: none"> ISO-certifiering. Se avsnitt Viktiga miljöfrågor som kräver systematiskt förbättringsarbete sid 50.
Produktionsstörningar	Begränsad tillgänglighet eller stopp i sorteringsprocessen kan innebära begränsad förmåga att återvinna vilket kan leda till ökade växthusgasutsläpp.	<ul style="list-style-type: none"> Skapa redundans i anläggningen genom två sorteringslinor. Systematiskt underhålls- och förbättringsarbete. Säkra alternativ sorteringskapacitet, lagerkapacitet och i sista hand energiutvinning.
Olämplig avfallshantering	Plastavfall hanteras inte enligt våra krav, policies eller enligt gällande lagstiftning.	<ul style="list-style-type: none"> Omfattande spårbarhetsarbete, se avsnittet Spårbarhet sid 52. Val av återvinnings- och energiutvinningsmottagare (kund). Möjlighet att enligt kontrakt utföra revisioner för att säkerställa ändamålsenlig hantering av utgående material. Agera tydligt och kraftfullt på identifierade avvikelser.
Energiförsörjning	Elnätet kan inte förse SPÅ med den eleffekt som bolaget behöver i framtiden.	<ul style="list-style-type: none"> Kontinuerligt arbete med energieffektiviseringsåtgärder. Utredning om förutsättningar för egen elproduktion. Energiförsörjningsplan behöver tas fram som inkluderar framtida möjliga verksamheter.

VÅRA PRIORITERADE HÅLLBARHETSOMRÅDEN

Våra fyra prioriterade hållbarhetsområden:

Högkvalitativ materialåtervinning

Klimatpåverkan

Spårbarhet

Arbetsmiljö och hälsa

Hållbarhet ligger i Svensk Plaståtervinnings DNA och är en naturlig del av såväl strategi som affärsplanering. Att ta ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvar är av högsta prioritet.

Det gör vi genom nära samarbete med både våra materialkunder och producentkunder, involvering i forskningsprojekt kring nya återvinningsmetoder och förpackningsdesign samt kontinuerligt förbättringsarbete för en säkrare och mer trivsamt arbetsplats. Med avstamp i Site Zero fortsätter vi också att utveckla och investera i teknik, processer och lösningar för att minimera vår miljöpåverkan och nå en hög effektivitet i både sorterings- och återvinningsledet.

Våra fyra prioriterade hållbarhetsområden

Utifrån våra intressenters behov av hållbarhetsinformation, och vår bedömning av den hållbarhetspåverkan som vi har som återvinningsföretag, har vi identifierat följande hållbarhetsområden som särskilt viktiga för oss att arbeta med, följa upp och kommunicera:

- Högkvalitativ materialåtervinning
- Klimatpåverkan
- Spårbarhet
- Arbetsmiljö och hälsa

Andra avgörande frågor som vi också arbetar med för att kunna bedriva en verksamhet med hög kvalitet och positiv hållbarhetspåverkan är:

- Lukt, buller och skadedjur från verksamheten
- Vattenanvändning och vattenrening
- Avfallsminimering
- Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption
- Långsiktigt hållbara finanser (se Svensk Plaståtervinnings årsredovisning 2023)

Svensk Plaståtervinnings intressenter

Svensk Plaståtervinnings verksamhet påverkar människor, samhälle och miljö på olika sätt. Alla intressenter har olika uppfattningar och förväntningar på hur företagets verksamhet bedrivs. Våra framgångar är beroende av förmågan att skapa värde på ett sätt som tillgodoser de olika intressenternas behov, samtidigt som hänsyn tas till de ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenserna. Dessa behov fångas upp i kontinuerliga intressentdialoger och intressentanalyser. Våra huvudsakliga intressenter har identifierats utifrån de aktörer som har störst behov av hållbarhetsinformation från vårt bolag.

Producentkunder

Aktörer som sätter plastförpackningar på marknaden har genom producentansvaret en skyldighet att se till att deras förpackningar samlas in och återvinns. De efterfrågar höga återvinningsgrader och konkurrenskraftiga priser. De vill ha transparent rapportering och spårbarhet för att försäkra sig om att plastförpackningarna hanteras korrekt. Även klimatpåverkan från återvinningssystemet är viktig för många producenters ambition att designa återvinningsbara förpackningar och sänka sitt klimatavtryck.

Medarbetare

Våra medarbetare vill ha en jämställd, hälsosam och säker arbetsplats med bra villkor och en långsiktig stabil verksamhet. Många har också ett intresse i den samhällsnytta vår verksamhet bidrar med och hur vi genom vårt arbete kan påverka klimatavtrycket från avfallshandlingen av plastförpackningar.

Högkvalitativ materialåtervinning

Tidigare i rapporten har du kunnat läsa om vikten av högkvalitativ materialåtervinning, och sorteringsprocessens avgörande betydelse för att nå dit. Det handlar kort och gott om att i så stor mån som möjligt bibehålla materialets värde och kvalitet så att den återvunna råvaran kan bli av likvärdig eller högre kvalitet jämfört med det ursprungliga. Då kan den användas som ersättning för primär råvara för förpackningar eller liknande applikationer av samma slag. När vi har kommit dit har vi gjort plasten till en del av den cirkulära ekonomin, och vinsten är kraftigt minskade utsläpp och nya marknader för återvunnen plast.

FTI (Förpackningsinsamlingen)

Svensk Plaståtervinning har fram till utgången av 2023 ägt FTI tillsammans med de övriga materialbolagen för glas-, metall och pappersförpackningar. FTI:s ansvar har varit att på uppdrag av materialbolagen samla in förpackningar från de svenska hushållen och förpackningsavgifter från anslutna producenter. Då FTI på materialbolagens uppdrag även ansvarat för kommunikationen med såväl konsumenter som Svensk Plaståtervinnings producentkunder har de ett intresse av hur verksamheten bedrivs, vilka mål som finns och hur väl de uppnås.

Återvinningskunder

De aktörer som tar emot plast från vår anläggning är intresserade av hög kvalitet på materialet, leveransryggighet och konkurrenskraftiga priser. De är även intresserade av långsiktiga samarbeten med företag med en uttalad hållbarhetsprofil och en stabil finansiell ställning.

Förpackningstillverkare

Hur förpackningen är designad har avgörande betydelse för om den går att återvinna. Producenter köper in förpackningar av förpackningstillverkare och det är därför viktigt att tillverkarna erbjuder återvinningsbara förpackningar. De är även viktiga för att öka användningen av återvunnen plast i nya förpackningar. Här är säker tillgång till återvunnen råvara av hög kvalitet av intresse.

Lokalsamhälle

Svensk Plaståtervinning påverkar sin närmiljö på olika sätt. Vi bidrar dels till att skapa arbetstillfällen med bra villkor och hälsosamma medarbetare, dels till platsens utveckling när vi växer och får uppmärksamhet. Samtidigt förekommer lokala miljöfrågor, som exempelvis buller och skadedjur, vilket påverkar vår närmiljö. Motala kommun är tillsynsmyndighet för vårt miljö tillstånd, där flera lokala påverkansaspekter regleras.

Staten och statliga myndigheter

Staten sätter upp mål för återvinning av plastförpackningar och Naturvårdsverket är Svensk Plaståtervinnings tillsynsmyndighet, till vilka vi rapporterar. Den svenska staten måste betala en avgift till EU för varje kilo svenska plastförpackningar som inte återvinns.

Även Länsstyrelsen är en viktig statlig myndighet som äger beslutanderätten för vårt miljö tillstånd.

Energiutvinningsbolagen

Svensk Plaståtervinnings verksamhet påverkar direkt energiutvinningsbolagens klimatavtryck. Ju fler plastförpackningar som återvinns i vår anläggning, desto mindre plast behöver förbrännas i svenska kraftvärmeverk.

Konsumenter

Klimatet är en prioriterad fråga för många konsumenter, och huruvida de väljer att källsortera eller inte är beror på om de känner förtroende för återvinnings systemet. Förtroende kan skapas genom transparens och kunskap – och givetvis bevisföring i form av hög återvinningsgrad och låg klimatpåverkan.

Finansiärer

Kreditgivare ställer krav på att vi har och lever upp till nödvändiga tillstånd samt uppfyller kraven för gröna krediter. Naturvårdsverket genom Klimatklivet ställer som stöd-givare krav på rapportering av utförda investeringar.

Viktigaste måttet: återvinningsgraden

Den viktigaste måttet för att följa upp prestandan i återvinnings systemet är återvinningsgraden. Återvinningsgraden anger hur stor andel av de plastförpackningar som våra kunder har satt på marknaden som i slutändan blivit till återvunnen råvara. Den påverkas således av hur mycket av förpackningarna som källsorteras av konsumenterna, hur förpackningarna är designade och hur effektiv sorterings- och återvinningsprocessen är. Hur stor andel av producenterna på den svenska marknaden som uppfyller sitt producentansvar och rapporterar mängden förpackningar de satt på marknaden påverkar också återvinningsgraden.

Svensk Plaståtervinning är skyldiga att rapportera återvinningsgraden till Naturvårdsverket som är tillsynsmyndighet. Den följs också kontinuerligt internt genom

månatliga rapporter till ledning och styrelse. Dessutom granskas rapporteringen av en oberoende revisor i enlighet med våra policys.

EU:s mål för återvinningsgraden

EU:s mål är att nå 50 procents återvinningsgrad för plastförpackningar år 2025, och från 2030 är målet 55 procent. För att medlemsländerna ska kunna nå dit krävs i praktiken att insamling, sortering och återvinning når en effektivitet på över 80 procent. Det innebär att 80 procent av förpackningarna ska samlas in, att 80 procent av de insamlade förpackningarna ska sorteras ut för återvinning, och slutligen att minst 80 procent av den sorterade plasten ska bli till återvunnen råvara. Det kallas 80-80-80-regeln.

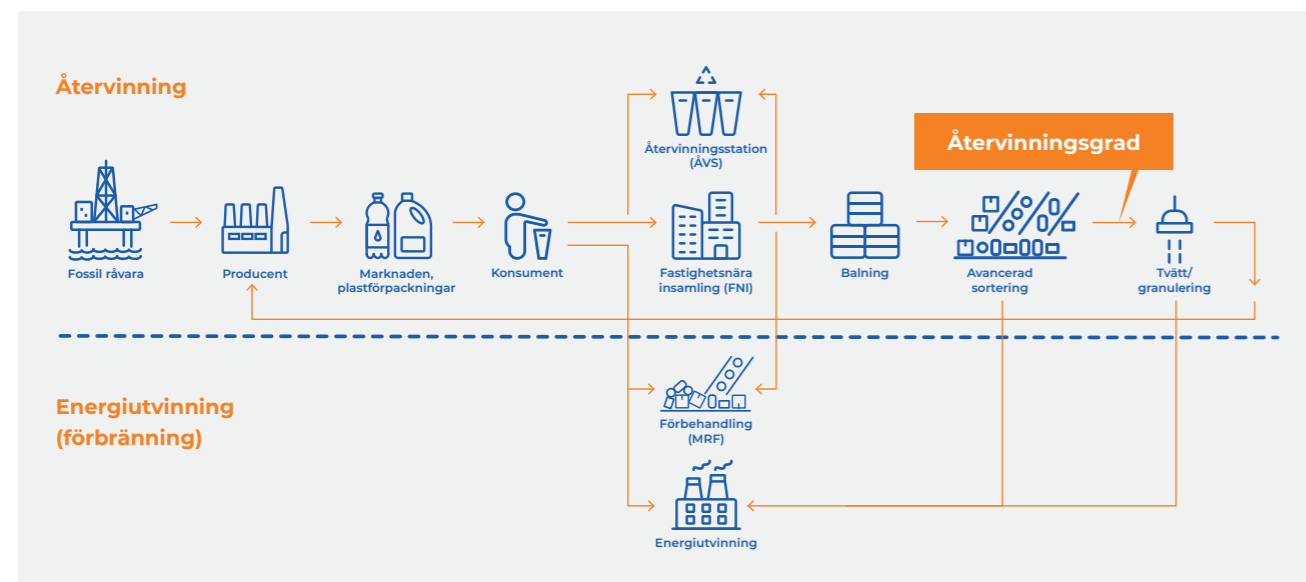
Svensk Plaståtervinnings återvinningsresultat för 2023

Det är flera faktorer som påverkar Svensk Plaståtervinnings återvinningsresultat. Hur stor andel av plastförpackningarna som samlas in och andelen förpackningar som är designade för återvinning är två av de viktigaste parametrarna. Trots att färre plastförpackningar kom in i återvinningsystemet lyckades Svensk Plaståtervinning öka återvinningsgraden med 20 procent i förhållande till föregående år.

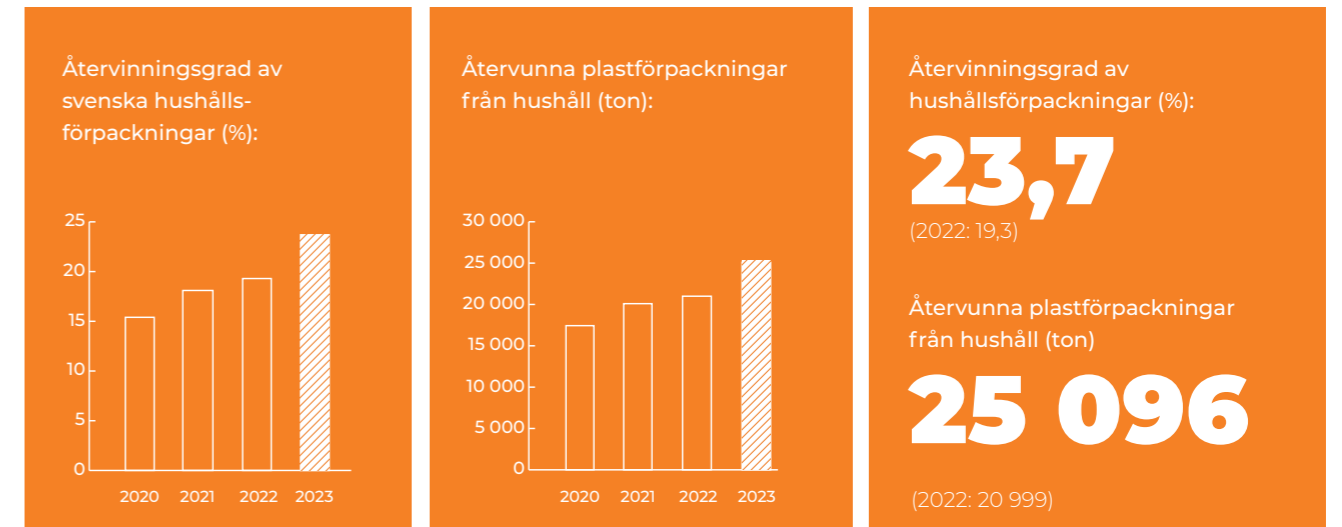
Endast hälften når återvinningsystemet

Under 2023 satte Svensk Plaståtervinnings producentkunder ca 106 000 ton hushållsförpackningar i plast på den svenska marknaden. Drygt hälften av dessa, ca 55 000 ton, samlades in för återvinning via FTI:s rikstäckande insamlingsystem, och via utsortering från restavfallet i den befintliga försorteringsanläggningen i Stockholm. Det är en minskning med ca 2 000 ton jämfört med året innan, vilket delvis beror på att volymen som sattes på marknaden minskade.

Som tidigare nämnts tar kommunerna över insamlingsansvaret i och med den nya förordningen om producentansvar som trädde i kraft under 2023. Den nya förordningen innebär också en utbyggnad av fastighetsnära insamling (FNI), med målet att samtliga hushåll inom de kommande tre åren ska ha möjlighet att sortera sina plastförpackningar i anslutning till hemmet – antingen via miljörum i flerfamiljshus eller i flerfackstunnor vid villan. **Det kommer tillgängliggöra och underlätta för fler konsumenter att källsortera sina förpackningar, och kan på sikt bidra till att fler hushållsförpackningar samlas in och återvinns.**

Figuren visar var i återvinningsystemet som Återvinningsgraden mäts.

Ett viktigt komplement för att öka insamlingen är de försorteringsanläggningar som håller på att byggas på flera platser i Sverige, och som omnämns tidigare i rapporten. Dessa anläggningar möjliggör att vi kan hitta de förpackningar som felaktigt slängts i hushållsavfallet av konsumenter.

Förpackningar som sorteras ut via försorteringsanläggningar är inte reglerade i förpackningsförordningen. **Svensk Plaståtervinning anser att försorteringsanläggningar är en förutsättning för att nå insamlings- och återvinningsmålen.** Svensk Plaståtervinning har därför kommunicerat sitt önskemål om en skyndsam uppdatering, eller komplettering, av förordningen som bör omfatta en reglering av plastförpackningar som sorterats ut från hushållsavfall.

Ökad återvinningsgrad under 2023

Trots att Site Zero bara har varit i drift under slutet av 2023, och den insamlade volymen minskat något, kan vi se att vår utökade förmåga att mer effektivt sortera ut fler plasttyper har gett utslag på återvinningsgraden. **För helåret 2023 återvanns 23,7 procent av de plastförpackningar som våra anslutna producentkunder satte på marknaden till ny högkvalitativ råvara. Det är en ökning med drygt 20 procent jämfört med föregående år.** Råvaran har sedan kunnat bli nya plastförpackningar eller plastprodukter via våra certifierade återvinningspartners. Räknet i ton motsvarar 2023 års återvinningsgrad drygt 25 096 ton plastförpackningar. Det är ungefär 4 100 ton mer än vad som blev återvunnet under 2022.

Under verksamhetsåret 2023 har Svensk Plaståtervinning även samlat in och återvunnit plastförpackningar från Finland. Ovan återvinningsgrad omfattar bara svenska plastförpackningar.

Utöver plastförpackningar har vi sorterat ut och återvunnit plast som inte omfattas av producentansvaret men som följer med det källsorterade materialet. Det kan till exempel vara plastleksaker, diskborstar och tandborstar – produkter som egentligen ska lämnas på de kommunala återvinningscentralerna (ÅVC). Totalt rör det sig om ytterligare cirka 2 700 ton plast som har återvunnits.

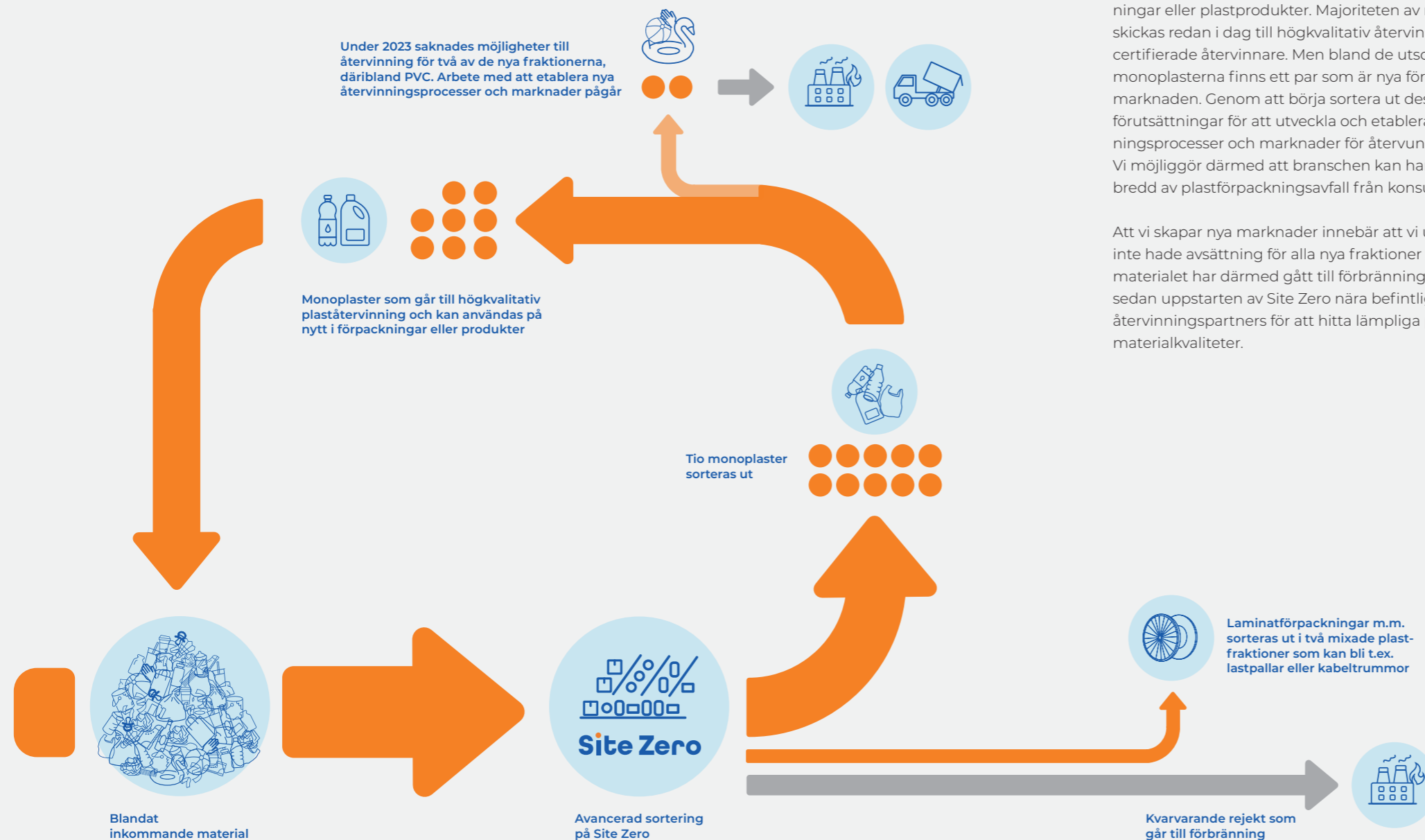
Mer återvinning kommande år

Under de kommande åren, när insamlingen ökar och samtliga utsorterade plasttyper kan återvinnas, kommer effekten av Site Zero märkas ytterligare. Vår ambition är att nå 50 procent återvinningsgrad för plastförpackningar från hushåll under år 2025, vilket vore en fantastisk utveckling sedan 2017 då återvinningsgraden låg kring 8 procent.

Vår förhoppning är nu att EU:s lagstiftning PPWR snabbt implementeras i medlemsländerna. Då kan högkvalitativ materialåtervinning bli standard på marknaden och klimatpåverkan från plastförpackningar kan minska kraftigt.

Vad händer med plasten?

Det blandade materialet som kommer till oss tar olika vägar efter att vi har sorterat det. Här beskrivs och visas de olika flödena.

Tolv plasttyper, varav tio monofraktioner

På Site Zero sorterar vi ut tolv plasttyper. Av dessa är tio så kallade monoplaster, det vill säga förpackningar som i huvudsak består av en sorts plast. De kan återvinnas till plastråvara av hög kvalitet som kan bli nya plastförpackningar eller plastprodukter. Majoriteten av monoplasterna skickas redan i dag till högkvalitativ återvinning hos våra certifierade återvinnare. Men bland de utsorterade monoplasterna finns ett par som är nya för återvinningsmarknaden. Genom att börja sortera ut dessa skapar vi förutsättningar för att utveckla och etablera nya återvinningsprocesser och marknader för återvunnet material. Vi möjliggör därmed att branschen kan hantera en större bredd av plastförpackningsavfall från konsumenter.

Att vi skapar nya marknader innebär att vi under 2023 inte hade avsättning för alla nya fraktioner och delar av materialet har därmed gått till förbränning. Vi arbetar sedan uppstarten av Site Zero nära befintliga och nya återvinningspartners för att hitta lämpliga processer och materialkvaliteter.

Utmaningen med PVC

En av de tio monoplasterna som vi sorterar ut och som ännu inte kan återvinnas är PVC. Men av den PVC som kommer till oss är en väldigt liten andel förpackningar. I stället är det badleksaker, mattor, skor och hemvårdsmaterial som av misstag sorterats som plastförpackningar. De ska lämnas på kommunala återvinningscentraler.

Det är problematiskt att förbränna PVC på grund av det höga klorinhalten. Det är således inte möjligt alla gånger. Delar av den PVC som vi har sorterat ut under 2023 har därför deponerats i enlighet med rådande lagstiftning. Svensk Plaståtervinning arbetar fortsatt för att tillsammans med återvinnare hitta lämpliga återvinningsprocesser för PVC-förpackningar.

Två mixade plastfraktioner

När de tio monoplasterna är utsorterade återstår de förpackningar som består av flera skikt av olika plaster, kallade laminat, samt övriga plaster. Med Site Zero kan vi sortera ut även dessa i två mixade fraktioner av olika kvaliteter (PO-mixar). Den högre kvaliteten kommer i framtiden kunna gå till kemisk återvinning. Här pågår tester i flera olika processer. Den lägre kvaliteten kan återvinnas och bli kompositprodukter, som exempelvis lastpallar och kabeltrummor.

Om plasten ska kunna återvinnas till sin ursprungliga kvalitet, med dagens återvinningsteknik, behöver förpackningar som hamnar här designas om så att de i större utsträckning kan sorteras och återvinnas som monoplaster.

Restfraktionen

Den restfraktion som blir kvar i slutet av sorteringsprocessen, det så kallade rejektet, består till stor del av material som inte är plast. Här hamnar också förpackningar som inte är designade för att kunna sorteras, och de riktigt små plastbitarna som plockas ut tidigt i processen. Rejektet går till förbränning hos energitvinnare i Sverige.

Återvinning av svenska verksamhetsförpackningar

Svensk Plaståtervinning hanterar primärt plastförpackningar från hushåll. De plastförpackningar som förbrukas av verksamheter tas i nuläget om hand av kommersiella återvinningsaktörer. Svensk Plaståtervinning har tillsammans med FTI åtagit oss att samla in statistik och rapportera återvinnings- och insamlingsgrad för dessa förpackningar till Naturvårdsverket. För att inhämta och sammanställa statistiken har vi tagit hjälp av en extern oberoende konsult. Upplägget har skett i dialog med berörd tillsynsmyndighet.

Insamlingsgrad från verksamheter

Insamlingsgraden från verksamheter definieras som den andel plastförpackningar som samlas in i förhållande till den mängd som producenterna rapporterat att de satt på marknaden. Insamlingsgraden för 2023 beräknades till 53 procent. Det motsvarar en insamlad mängd på cirka 50 000 ton.

Återvinningsgrad för verksamheter

Återvinningsgraden mäter andelen plast från verksamheter som har processats till återvunnen råvara, i förhållande till hur mycket plastförpackningar som har satts på marknaden. Enligt beräkningarna uppgick återvinningsgraden för svenska verksamhetsförpackningar till drygt 50 procent för 2023.

Total återvinningsgrad för hushåll och verksamheter

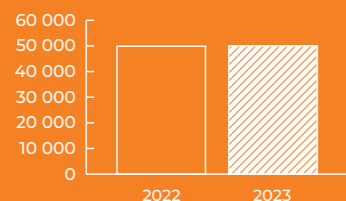
Om vi summerar återvinningsgraderna från hushåll och verksamheter uppgår den totala återvinningsgraden till 36,3 procent. Förra året var den gemensamma återvinningsgraden 32,8 procent.

Insamling från verksamheter (ton):

50 033

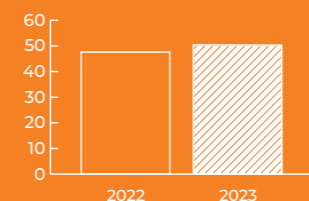
(2022: 49 879)

Återvinningsgrad för verksamheter (%):

50,3

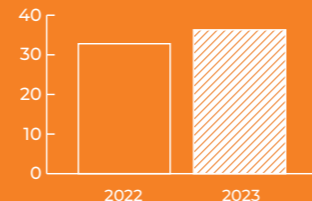
(2022: 47,6)

Total återvinningsgrad för hushåll och verksamheter (%):

36,3

(2022: 32,8)

En role model för framtidens cirkulära plastförpackning

Under 2023 lanserades en helt ny plastförpackning på den svenska marknaden: SKONA-flaskan, gjord av 95 procent återvunnen plast från svenska hushåll. Projektet att ta fram den cirkulära förpackningen var ett framgångsrikt samarbete inom hela kedjan, och visar att cirkulära plastförpackningar är möjliga.

”Vårt flaggskepp för cirkulära plastförpackningar”

Den nya SKONA-flaskan presenterades av Svensk Plaståtervinning och ICA under våren 2023. Plasten i förpackningen har källsorterats av konsumenterna, sorterats på Site Zero, återvunnits av våra partners och slutligen omvandlats till nya plastförpackningar.

Karin Jawerth, Packaging Manager på ICA, berättar stolt att SKONA-flaskan speglar deras vision om cirkulära materialflöden.

”ICA har som mål att alla våra plastförpackningar ska vara förnybara eller producerade med återvunnen råvara senast 2030. Det här går precis i linje med det. SKONA-flaskan har blivit vår role-model och flaggskepp för cirkulära plastförpackningar”, säger Karin Jawerth.

Hon berättar vidare att det fanns en oro kring hur konsumenterna skulle motta den nya förpackningen i och med att den bytt färg från vit till grå.

”Vi gjorde flera kundpaneler och testade konsumenternas reaktion på den nya förpackningen. Vi var osäkra på om den nya färgen skulle tilltala. Men när de fick ta del av historien bakom den grå färgskalan och miljöördelarna med detta så var det positiva tongångar. Då vågade vi”, säger Karin Jawerth.

Hon menar vidare att kommunikationen av den nya grå färgen var viktig vid lanseringen. Det behövdes, och behövs fortfarande, ett kommunikativt arbete för att normalisera den gråa färgen som blir när återvunnen plast som inte är färgsorterad används.

Karin Jawerth,
Packaging Manager, ICA

”Vi kommunicerade på olika sätt, i butik, på webben, i digitala kanaler, via artiklar och så vidare, för att berätta varför den nya förpackningen var grå. Vi formulerade huvudbudskapet ”Grått är det nya gröna” i samband med lanseringen och det har fungerat bra”, berättar Karin Jawerth.

När det inte ställs krav på specifik färg ökar tillgången på återvunnet material vilket gör att ICA vill fortsätta på det spåret.

”Vi vill fortsätta använda återvunnen plastråvara, framför allt inom near food segmentet, som exempelvis tvättmedel, där en förbrukad förpackning verkligen kan bli en ny förpackning igen”, säger Karin Jawerth.

Den cirkulära plastförpackningen hade inte varit möjlig utan partners i kedjan, så som AVL (Aage Vestergaard Larsen A/S) som har tvättat och granulerat materialet, och Nopa Nordic som har producerat den nya tvättmedelsflaskan.

Vad händer nu?

Karin Jawerth menar att det finns potential för andra produkter att göra samma cirkulära resa. ”Vi arbetar med den här utvecklingen hela tiden. Det kommer lagkrav på återvunnen råvara framöver och det är viktigt att vara i fas då. HDPE och PP är bra materialval för applikationerna i near-food segmentet, då använder vi inte livsmedelsgodkänt återvunnet material i onödan”, poängterar Karin Jawerth.

Hon berättar att samarbetet med Svensk Plaståtervinning har varit avgörande för den cirkulära plastförpackningen.

”Svensk Plaståtervinning har haft en jättestor roll, de har hållit ihop allt och deras sortering med så pass fina fraktioner har varit en avgörande för det fina resultatet. De har också spårbarhet och kontroll på kedjan så vi vet att det är plast från Motala som används för våra produkter”, avslutar Karin Jawerth.

Läs mer om projektet med SKONA-flaskan på svenskplastatervinning.se/paradigmskifte-med-ny-cirkular-plastforpackning/

Klimatpåverkan

Svensk Plaståtervinning har en central roll för att minska klimatpåverkan från plastförpackningar i Sverige och Norden. Vårt arbete och förmåga att återvinna de plastförpackningar som samlas in påverkar direkt våra producentkunders klimatavtryck och Sveriges förutsättningar att nå de nationella klimat- och återvinningsmålen.

Mätning för medveten styrning

Genom att sortera plasten i separata fraktioner med hög sorteringskvalitet möjliggör vi återvinning till hög materialkvalitet och bidrar på så sätt till cirkulära materialflöden och minskad klimatpåverkan från plastförpackningar. Naturligtvis uppstår utsläpp under processens gång som är viktiga att belysa – dels för att identifiera förbättringsåtgärder i vår egen verksamhet, dels för att kunna påverka andra delar i återvinningssystemet.

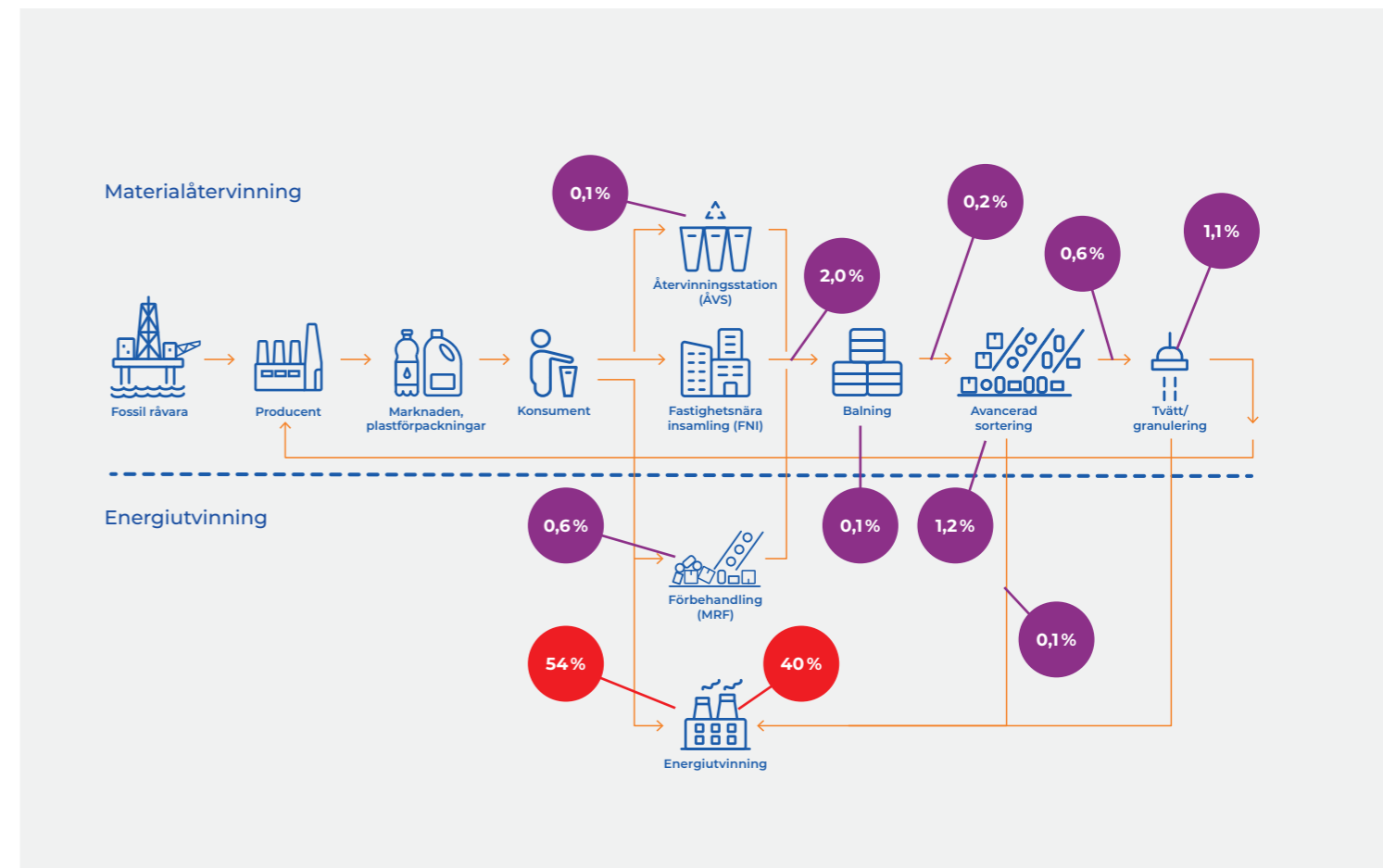
Vi har sedan 2020 tagit fram ett årligt klimatbokslut, enligt riktlinjerna i Greenhouse Gas Protocol, för att på ett transparent sätt visa klimatpåverkan i olika delar av vår värdekedja. Bokslutet är också en förutsättning för att kunna följa utvecklingen mot våra högt ställda klimatmål.

Greenhouse Gas Protocol

Greenhouse Gas Protokoll, eller GHG-protokollet, är den internationellt sett mest använda redovisningsstandard för klimatpåverkan från verksamheter. Den används av både företag och offentlig sektor som ett ramverk för att förstå, kvantifiera och hantera utsläppen av växthusgaser från den egna verksamheten och övriga delar av värdekedjan. Enligt GHG-protokollet delas redovisningen av utsläppen upp i tre olika scope:

- **Scope 1:** Direkta utsläpp från utsläppskällor som kontrolleras av den egna verksamheten, till exempel utsläpp från egna arbetsmaskiner och köldmedieläckage från egna lokaler.
- **Scope 2:** Indirekta utsläpp från inköpt energi, det vill säga utsläppen som sker vid produktionen av den el och fjärrvärme som köps in till den egna verksamheten.
- **Scope 3:** Övriga indirekta utsläpp i värdekedjan, båda uppströms och nedströms den egna verksamheten. Redovisningen i scope 3 delas i sin tur upp i 15 kategorier, som innefattar bland annat transporter, inköpta varor och tjänster samt vidare bearbetning av sålda produkter eller material.

Vår redovisning omfattar värdekedjan från det att en förpackning källsorteras eller slängs i restavfallet till det att insamlade och sorterade förpackningar blivit till ny återvunnen råvara, som kan användas som insats i produktion av nya förpackningar eller produkter.

Klimatpåverkan i vårt återvinningssystem

Den mest betydande klimatpåverkan från avfallshanteringen av våra producentkunders förpackningar kommer från de förpackningar som slängs i hushållssoporna i stället för att källsorteras. Majoriteten av dessa förpackningar går idag direkt till energiutvinning och står därmed för mer än hälften av utsläppen i systemet. Även förbränningen av det rejekt som uppstår vid sorteringen samt efterföljande tvätt och granulering står för en betydande del (40 procent). Det utgörs framför allt av förpackningar som inte är designade för återvinning.

I relation står de utsläpp som faller inom scope 1-3 (summering av de lila cirkelarna i figuren ovan) tillsammans för cirka sex procent av utsläppen i återvinningssystemet. Det innefattar alla de aktiviteter som krävs för att en insamlad förpackning ska ha kunnat bli ny plastråvara.

Utsläppen uppströms i vår värdekedja kommer framför allt från transporter vid insamlingen av källsorterade plastförpackningar, både från återvinningsstationer och fastighetsnära insamling. Utsläppen innefattar också balning av insamlad plast, vidaretransport av den balade plasten till vår anläggning i Motala och underhåll av återvinningsstationerna.

Nedströms i värdekedjan står energianvändningen vid tvätt- och granuleringanläggningarna hos våra europeiska återvinningskunder för den största klimatpåverkan, följt av transporter av sorterad plast till dessa anläggningar.

Klimatpåverkan från avancerad sortering (1,2 procent) är de utsläpp som orsakas av vår egen verksamhet. Det inkluderar både energi- och bränsleanvändning liksom de förbrukningsmaterial och tjänster vi köper in till Site Zero.

Klimateffekten av återvinningen

Klimatavtrycket från plastförpackningar kan minskas kraftigt, både när återvunnen plastråvara ersätter nyproducerad fossil plast och när plasten styrs bort från förbränning. För att det ska bli möjligt behöver både producenterna och konsumenterna bidra.

Av de plastförpackningar som sätts på marknaden idag är bara drygt hälften designade för att kunna återvinnas. När förpackningarna sedan når hushållen källsorterar konsumenterna bara hälften av alla plastförpackningar – resten slängs i hushållssoporna. Både producenter och konsumenter har alltså stor möjlighet att bidra till att betydligt fler förpackningar återvinns, och därmed att utsläppen i systemet minskar.

I återvinningsskedet krävs en effektiv sortering, och där efter separat återvinning av de olika plastsorterna. Det är en förutsättning för att kunna behålla materialets högsta möjliga värde, och möjliggöra att plasten i återvinningsbara förpackningar kan recirkuleras. Det medför inte bara minskade utsläpp i värdekedjan utan är också en viktig pusselbit i hushållningen med våra gemensamma resurser.

Resultat 2023

Inom scopen har vårt koncernövergripande klimatavtryck minskat med nästan 16 procent jämfört med föregående år. Sett enbart till Svensk Plaståtervinnings verksamhet ligger utsläppen på i stort sett samma nivå som 2022, trots att vi under 2023 gjort investeringar som medfört

ökade utsläpp. Det är tack vare att vi samtidigt lyckats minska utsläppen från de transporter vi upphandlar – inom Sverige kördes hälften av transporterna under 2023 på biodrivmedel.

Koncernövergripande klimatbokslut

Scope 1	2023	2022	2021	2020
Egna fordon	0,05	0,01	0,1	0
Arbetsmaskiner	2,2	6,6	3,2	4,57
Tjänsteresor, hyrbil och egen bil i tjänst	0,2	0,6	0,5	0,61
Köldmedieläckage	7	0	8	0
Totala utsläpp scope 1 [ton CO₂e]	9,6	7,2	12	5,2
Scope 2 (market-based)	2023	2022	2021	2020
Inköpt fastighets- och processel	0	0	0	0
Inköpt fjärrvärme	42	28	5,7	3,5
Totala utsläpp scope 2 [ton CO₂e]	42	28	5,7	3,5
Scope 3	2023	2022	2021	2020
1. Inköpta varor och tjänster	3 883	3 729	4 222	2 348
2. Kapitalvaror*	999	404	460	777
3. Övriga bränsle- och energirelaterade utsläpp	64	89	87	75
4. Uppströms transporter	7 339	8 194	8 521	7 606
5. Avfall i egen verksamhet	349	648	620	629
6. Tjänsteresor	7,4	9,8	6,2	0,6
7. Pendlingsresor	0	0	0	0
8. Inhyrda tillgångar	0	0	0	0
9. Nedströms transporter	0	0	0	0
10. Bearbetning av såld produkt	2 721	2 182	2 467	5 210
11. Användning av såld produkt	0	0	0	0
12. Avfallshanterin av såld produkt	0	0	0	0
13. Uthyrda tillgångar	38	3 103	3 631	0
14. Franchise	0	0	0	0
15. Investeringar	181	142	21	0
Totala utsläpp scope 3 [ton CO₂e]**	15 582	18 501	20 035	16 647
SUMMA Totala utsläpp [ton CO₂e]	15 633	18 536	20 053	16 656
Utsläpp utanför scopen	2023	2022	2021	2020
Förbränning av rejekt från sortering	78 236	91 616	93 251	103 137
Förbränning av rejekt från mekanisk återvinning	22 813	20 268	17 438	15 482
Förbränning av förpackningar i restavfallet	141 478	139 228	140 698	193 797
Totala utsläpp utanför scopen [ton CO₂e]	242 527	251 112	251 387	312 416

* Klimatpåverkan kopplad till anläggning och uppförande av Site Zero särredovisas, se avsnittet Byggnation av Site Zero.

** Utsläppen i scope 3 är reviderade för 2020, 2021 och 2022, med tillägg för inköpta baltrådar och en justering av uppgifter i insamlingsledet.

Redovisningsmetod i scope 2

Utsläpp från inköpt energi redovisas i bokslutet enligt en marknadsbaserad metod, vilket innebär att ursprungsmärkt förnybar el beräknas ha noll-utsläpp i scope 2. För el som inte köps in med ursprungsgarantier – eller där det är okänt hur avtalen ser ut – används då en emissionsfaktor för nordisk residualmix. Med den platsbaserade beräkningsmetoden, där nordisk medelmix används för beräkning av klimatpåverkan från hela elförbrukningen, uppgår utsläppen i scope 2 i stället till cirka 910 ton CO₂e. Ökningen från föregående år speglar den ökade elanvändningen som den nya sorteringslinan medfört.

Utsläpp i scope 2 [ton CO ₂ e]	2023	2022	2021	2020
Marknadsbaserad beräkningsmetod	42,1	28,4	5,7	3,5
Platsbaserad beräkningsmetod	909,9	604,5	597,7	436,1

Mindre plast i rejektet

För att kunna styra verksamheten mot största möjliga klimatnytta följer vi även upp och redovisar utsläpp som enligt GHG-protokollet hamnar utanför scopen. Det är de direkta utsläpp som sker vid förbränning av de förpackningar som inte källsorteras utan slängs i restavfallet, liksom det rejekt som uppstår vid både sortering och återvinning. Tillsammans utgör de den mest väsentliga delen av utsläppen i vårt återvinningssystem.

Nu när vi kan sortera ut fler plasttyper för återvinning så minskar utsläppen från förbränning av vårt sorteringsrejekt, men en liten andel av dem flyttas till senare i återvinningsledet när det uppkommer förluster i tvätt- och granuleringsprocesserna. Under 2023 har dock flera av våra återvinnare också lyckats öka materialutbytet i sina processer så att mer av det sorterade materialet har kunnat återvinnas.

Motala företagspark

Utsläppen som är kopplade till det helägda dotterbolaget Motala företagsparks verksamhet redovisas i kategori 13, Uthyrda tillgångar, och kategori 15, Investeringar. Under uthyrda tillgångar ingår utsläpp från den el och fjärrvärme som våra hyresgäster använt. Resterande utsläpp, som uppkommer till följd av övrig fastighetsförvaltning, återfinns under kategori 15.

Nytt för 2023 är att även våra hyresgästers elanvändning köps in via avtal om ursprungsmärkt el, i det här fallet el från kärnkraft. Dessutom har det under året pågått en kartläggning och komplettering av energimätare i stora delar av fastigheten, för att bättre kunna följa upp energianvändningen från olika delar av fastighetens el-, ventilations- och värmesystem. Det är en viktig pusselbit för att kunna arbeta mer aktivt med energieffektiviseringsåtgärder.

Byggnation av Site Zero

Under 2023 färdigställdes byggnationen av Site Zero. Först nu kan vi beräkna och redovisa de sammantagna utsläppen från hela projektet. Beräkningarna baseras dels på uppgifter om material- och energianvändning vid renovering av de lokaler som rymmer den nya sorteringslinan, dels på ekonomiska uppgifter för den processutrustning som tillkommit. Totalt uppskattar vi utsläppen för uppförandet av Site Zero till knappt 7 000 ton CO₂e. Det motsvarar förbränningen av cirka 2 600 ton plast – mindre än tre procent av den utökade sorteringskapacitet som Site Zero bidrar med årligen.

Även för uppförandet av den nya sorteringslinan har vi nyttjat redan befintliga lokaler, som endast anpassats för det nya användningsområdet. De lokalrelaterade utsläppen beräknas uppgå till ungefär 2 400 ton CO₂e, eller 76 kg CO₂e per kvadratmeter. Det motsvarar mindre än en femtedel av utsläppen per kvadratmeter jämfört med att bygga en helt ny industrilokal¹.

¹ 508 kg CO₂e/m². Referens: Rodrigues, V. (2018). LCA of constructing an industrial building: focus on embodied carbon and energy.

Våra klimatmål

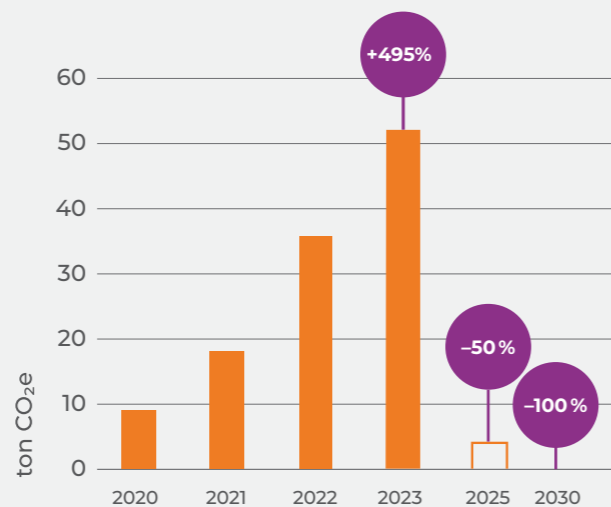
Vi har sedan 2021 två klimatmål: ett mål för den egna verksamheten (scope 1 och 2) och ett mål som omfattar hela värdekedjan (scope 1-3). Det är mot dessa mål vi årligen följer upp hur vi presterar.

Nollambition i scope 1 och 2

Minskade utsläpp inom den egna verksamheten är en utmaning för en växande organisation. Samtidigt är den samlade vetenskapen på klimatområdet tydlig: vi måste alla ta ansvar för och minska våra egna utsläpp om vi ska kunna begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Översatt i absoluta termer betyder det att vi behöver nå nettonollutsläpp. Vårt mål för utsläpp i den egna verksamheten är satt utifrån dessa ramar.

Mål: Inga klimatpåverkande utsläpp från den egna verksamheten till 2030.

100 procent reduktion av absoluta utsläpp inom scope 1 och 2 till 2030, med delmål om 50 procent reduktion till 2025, jämfört med basåret 2020.

Ökad energianvändning – ökade utsläpp

Utsläppen inom den operativa verksamheten (scope 1 och 2) kommer främst från produktionen av inköpt el och fjärrvärme. I scope 1 ingår också utsläpp från egna och inhyrda fordon samt köldmedieläckage. Sammantaget står utsläppen i scope 1 och 2 för mindre än en halv procent av vårt totala klimatavtryck.

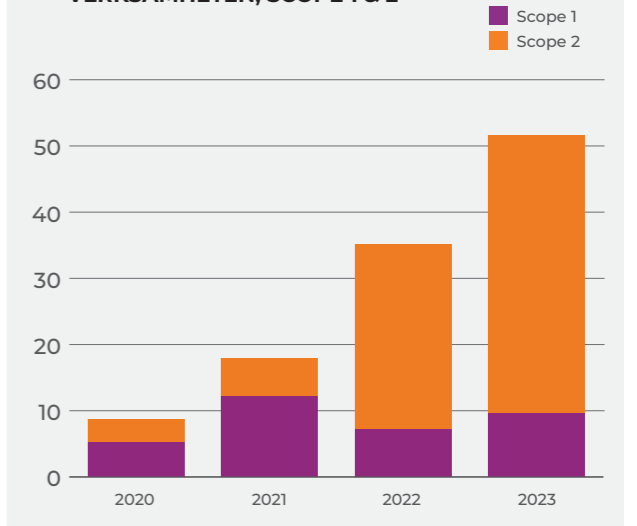
Här går utsläppstrenden åt fel håll. Det är en konsekvens av att vi sedan föregående år fördubblat både vår sorteringskapacitet och hur många fraktioner vi kan sortera. Vi har också uppdaterat ventilationen i en del av lokalen, för att förbättra luftkvaliteten och arbetsmiljön för våra medarbetare. I stället för att recirkulera stora delar av volymen är intaget av frisk luft utifrån större. Det har också inneburit att fjärrvärmeanvändningen ökat.

Fokus på energieffektivisering

Under 2023 påbörjade vi arbetet med förbättrad mätning och uppföljning av elanvändningen i sorteringsprocessen. Det är ett första steg i att kunna identifiera potentiella energieffektiviseringsåtgärder. Även vad gäller värme, ventilation och stödprocesser har vi, tillsammans med vårt helägda dotterbolag, börjat kartlägga besparingsåtgärder för att minska onödig energianvändning i fastigheten.

Från andra halvan av 2023 går vår hyrda hjullastare enbart på biodiesel. Med det har vi ställt om alla våra egna och hyrda arbetsmaskiner till biodrivmedel eller eldrift. Kvarvarande utsläpp i scope 1 är främst relaterade till köldmedieläckage.

UTSLÄPP I DEN OPERATIVA VERKSAMHETEN, SCOPE 1 & 2

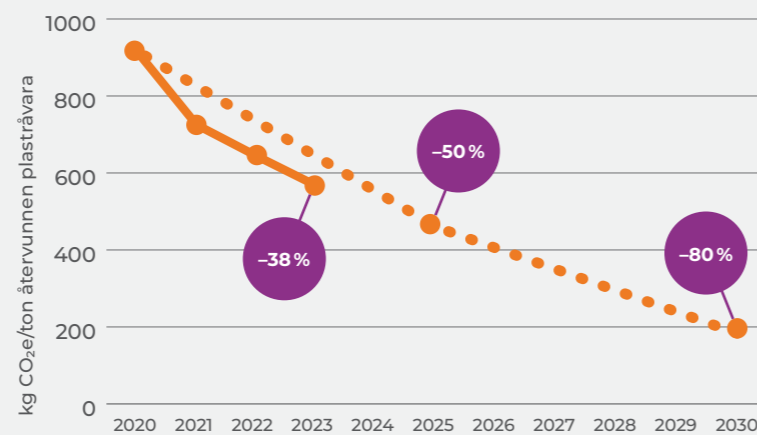
Utsläpp från produktion av inköpt fjärrvärme (scope 2) står liksom föregående år för den dominerande delen av våra utsläpp i scope 1 och 2.

Ökad återvinning med minskat klimatavtryck

Vårt stora klimatavtryck återfinns i scope 3 i vår värdekedja. Det är också här vi har möjlighet att bidra med de största absoluta utsläppsminskningarna och jobba för ett återvinningssystem som är effektivt ur både resurs- och klimatsynpunkt. Det speglas i målsättningen för utsläppen i värdekedjan (scope 1-3), där ambitionsnivån förutsätter både en ökad återvinningsgrad och minskade faktiska utsläpp.

Mål: Minska de klimatpåverkande utsläppen vid materialåtervinning av plastförpackningar med 80 procent till 2030, jämfört med 2020, per ton återvunnet material.

Målet omfattar utsläppen i scope 1, 2 och 3, med undantag för utsläpp kopplade till Motala Företagsparks verksamhet (kat. 13 och 15) och byggnation av Site Zero. Delmålet till 2025 är 50 procents reduktion, jämfört med basåret 2020.

I scope 3 ingår de aktiviteter i vår värdekedja som ligger utanför vår egna verksamhet. Här ingår inte utsläppen från energiutvinningen av de avfallsströmmar som uppstår i systemet – de redovisas enligt GHG-protokollets riktlinjer utanför scopen. Mest betydande är utsläppen från transporter, både vid insamling och transport av material till vår anläggning och vid vidare transport av sorterad plast till våra återvinnare. Även energianvändningen i återvinningsprocesserna, och vid utsortering av plastförpackningar i existerande förbehandlingsanläggning, medför väsentliga utsläpp.

Överträffar målet

Under 2023 har vi återvunnit mer utan att öka de faktiska utsläppen. Jämfört med vårt basår (2020) har vi lyckats reducera utsläppen per ton återvunnen råvara med 38 procent. Det gör att vi fortsatt ligger i linje med – och faktiskt överträffar – den effektivisering av utsläpp per ton återvunnen råvara som behövs för att nå vårt övergripande mål till 2030.

Den positiva utvecklingen är dels ett resultat av uppstarten av Site Zero, som möjliggjort återvinning av en större andel av plastförpackningarna. Dels tack vare att vi lyckats få hälften av våra upphandlade transporter inom Sverige att gå på biodrivmedel.

Genom att ställa frågor om energianvändning och certifikat om förnybar el pushar vi även våra återvinnare att sätta fokus på energifrågan. Flera av dem har också redan gjort mycket, från att producera egen el med solpaneler eller lokalproducerad biogas till att ha satt eller åtagit sig att sätta Science Based Targets (vetenskapligt baserade klimatmål).

”

Jämfört med 2020 har utsläppen per ton återvunnen plastråvara reducerats med 38 procent.

Viktiga miljöfrågor som kräver systematiskt förbättringsarbete

Svensk Plaståtervinning bidrar på flera sätt positivt till lokalsamhället, i form av arbetstillfällen för både medarbetare och lokala entreprenörer, och som en engagerad sponsor för den lokala ungdomsbandyn i Motala. Som storskalig anläggning för hantering av avfall medför vår verksamhet dock också negativ påverkan, främst i form av störningar i närmiljön. Det handlar i första hand om buller och förekomst av skadedjur i anslutning till anläggningen. Tillsammans med avfallsminimering och hantering av smutsigt vatten utgör det viktiga områden för systematiskt förbättringsarbete.

Påverkan på närmiljön

Buller uppstår främst från transporter av material till och från anläggningen, vilka sker med lastbil. Under 2023 tog vi emot cirka 91 000 ton plastavfall för sortering, och ungefär samma mängd material lämnade anläggningen som sorterad plast, rejekt eller övrigt avfall. I dagsläget hanterar vi buller främst genom att säkerställa att transporterna sker på dag- och kvällstid, då omgivningen störs som minst. Bullervallar har också byggts längs staketet på delar av fastigheten för att minska risken för bullerstörningar.

Det insamlade plastavfallet som kommer till vår anläggning innehåller matrester och annat organiskt material som följer med plastförpackningarna. Hantering av sådant avfall tenderar att dra till sig skadedjur, som flugor och råttor. Lukt förekommer också, framför allt när de osorterade plastbalarna öppnas upp och sorteringsprocessen påbörjas. För att minska spridningen av lukt och andra luftburna partiklar till omgivningen har vi ett omfattande ventilationssystem med avancerade partikelfilter som renar luften från mikroplaster. Under den varma säsongen används kolfilter för att minska risken för luktstörningar. Vi säkerställer regelbundet att filteranläggningen är i bra skick, och sedan den installerades har vi inte fått några klagomål på lukt från anläggningen.

Fokus flugor

Boende nära anläggningen har under flera somrar sedan verksamhetens start upplevt problem med flugor. All hantering av material sker inomhus och vi har kontinuerligt implementerat åtgärder i syfte att säkerställa att anläggningen inte blir en miljö där flugor kan etablera sig och föröka sig okontrollerat, men fortsatta grannklagomål har pekat på att fler åtgärder behövs. Under sommaren 2023 genomförde vi därför en utredning med syfte att bättre förstå problematiken och identifiera ytterligare åtgärder som kan bidra till att minska olägenheterna för de som bor närmast anläggningen.

Baserat på utredningen och redan pågående bekämpningsarbete har vi tagit fram en handlingsplan för kommande flugsäsong. Fokus ligger på att se till att förstärkt bekämpning inne i anläggningen fungerar som tänkt och blir så effektiv som möjligt, samt att vidta kompletterande åtgärder för att minska spridning och påverkan från de flugor som väl tar sig ut ur anläggningen.

Avfallsminimering

Den största mängden avfall som uppstår i vår verksamhet är sorteringsrester i form av icke-återvinningsbara plastförpackningar och annat material än plast i det osorterade plastavfall som kommer till anläggningen. Ju bättre vi som konsumenter blir på att källsortera i hemmen och på arbetsplatserna, desto mindre avfall kommer ut från vår anläggning. Dessutom minskar vårt plastavfall som går till förbränning om förpackningarna är producerade med hänsyn till återvinningsbarheten.

För oss är det självklart att även arbeta med det egna avfallet som uppstår vid driften av återvinningsanläggningen. Det består främst av smörjoljor från oljebyten, skurvatten, förbrukningsartiklar i produktionen samt vanligt kontorsavfall. Som ett led i det arbetet installerade vi under våren en automat för utkvivering av arbetshandskar. Bara under det andra halvåret 2023 har det bidragit till att vi minskat vår förbrukning av arbetshandskar med nästan en fjärdedel jämfört med samma period föregående år – trots att vi blivit fler medarbetare sedan dess.

Vattenanvändning och vattenrening

Inom Svensk Plaståtervinnings verksamhet används vatten främst för rengöring av golv som blir kladdiga av snö, regnvatten och annan vätska som kommer med det insamlade plastmaterialet. Restvattnet tillsammans med vattnet från golvtvätten samlas upp och levereras för särskild rening och återvinning.

Plasten som sorteras tvättas i dagsläget inte i våra lokaler. Det går däremot åt stora mängder vatten, och ibland kemikalier, för tvättning av den sorterade plasten hos våra återvinningskunder. Detta vatten kan dock till stor del återvinnas i slutna system. Vattenanvändning sker också i konsumentled när livsmedelsförpackningar sköljs ur. Vårt råd till konsument är att tömma förpackningen så gott det går och sedan skölja av matresterna med lite kallt vatten. Då minskas inte bara vattenåtgången i efterföljande hanteringen utan även olägenheter som lukt och skadedjur – både från avfallet i hemmet och vid sorteringsanläggningen.

All sortering och lagring sker inomhus och området runt fastigheten städas regelbundet. Risken för läckage av plast till omgivande natur och vattenvägar bedöms alltså i nuläget som liten. För att ändå förebygga risken att mikro- och mesoplaster släpps ut via dagvattnet finns idag silar i dagvattenbrunnarna närmast anläggningen. Här mäts förekomsten av mikroplaster regelbundet, som ett steg i vårt kontrollarbete. Mätningarna ger också underlag till val av ytterligare filtersystem som avses installeras vid kritiska avrinningspunkter. Det är ett arbete som påbörjades under 2023 men som visade sig mer omfattande än förutsett. Det kommer därför färdigställas under 2024.

Spårbarhet

Spårbarhet för transparens och trygghet

För oss är spårbarhet genom hela värdekedjan en bärande del av vår verksamhet. Genom att gå längre än vad lagen kräver vill vi pusha avfalls- och återvinningsbranschen mot ökade krav och transparens, och vi ser spårbarhet som en central pusselbit i omställningen till cirkulär materialanvändning. Att följa upp högt ställda krav på kunder, leverantörer och samarbetspartners är vitalt för att säkerställa hög kvalitet och liten klimatpåverkan.

Återvinningskedjan är lång och innefattar flera aktörer och processer. Det gör det komplext för producenter att följa hanteringen av plastförpackningarna och veta hur mycket som i slutändan återvinns. Som en följd av den nya mätpunkten för återvinning, vilken trädde i kraft 2020, har Svensk Plaståtervinning arbetat fram en process för att säkerställa spårbarhet i alla led – från insamling till återvunnen plastråvara. Processen är ett arbetssätt som förtydligar vilka grundläggande krav vi ställer på återvinningskunder. Med spårbarheten ökar såväl transparensen som tryggheten för producenter, och även för konsumenterna. Och det minimerar risken att plast från vår anläggning hamnar i naturen eller på deponier.

Som en av få aktörer i Europa har Svensk Plaståtervinning valt att öppet visa producentkunderna exakt hur stor andel av deras plastförpackningar från hushåll som har blivit återvunna, och hur mycket utsläpp som hanteringen av förpackningarna har genererat. Den samlade kunskapen

medför att producenterna får incitament att designa för återvinningsprocessen, samtidigt som statistiken kan användas i deras respektive hållbarhetsrapporteringar.

Hur fungerar spårbarheten?

Redan i insamlingsledet har vi haft kontroll på plastförpackningarna genom ägarskapet i FTI. Plasten som samlats in av FTI går vidare till balningsanläggningar runt om i landet och levereras sedan till vår anläggning i Motala, där vi själva sorterar den. All sorterad plast skickas direkt från Motala till certifierade plaståtervinnare inom EU. Dessa är valda med omsorg efter en gedigen granskningsprocess utifrån flertalet grundläggande krav. Återvinnarna ska verka inom EU och därmed följa EU:s avfallslagstiftning och avfallshierarkin. De ska också vara certifierade enligt RecyClass (tidigare EuCertPlast). Ett initiativ för att synliggöra plaståtervinnare med hög standard, där material hanteras enligt högsta tillämpning och enligt EU-standard EN 15343:2007, med stort fokus på spårbarhet genom hela värdekedjan.

Inför ett eventuellt partnerskap genomför vi alltid omfattande tester för att verifiera att vårt material fungerar i den potentiella partners återvinningsprocess, och att återvinningsgraden når en godkänd nivå. Även under ett testgenomförande skriver båda parter under ett avtal för att minimera alla risker med att material inte tas om hand på ett korrekt sätt. Parternas uppfyllande av vår "Code of Conduct" är ett krav för att ingå ett avtal. Vi vill ha kontinuitet och stabilitet och förespråkar långa avtalsperioder.

Kontroller och platsbesök

När ett samarbete har inletts genomför vi årliga besök för att verifiera och kontrollera anläggningen och hela återvinningsprocessen, steg för steg. Vi följer även upp den färdiga råvaran och vilken typ av applikation som materialet används till. I vissa fall vet vi till och med vad det återvunna materialet från oss har använts till. Som exempelvis ICAs tvättmedelsflaska SKONA, IKEAs produktserier Hållbar och Fniss, Samsonites resväskor modell S'Cure ECO edition, Andrélons schampo- och balsamflaskor samt duschtvålsflaskor.

Rapportering

Varje år rapporterar återvinningskunderna in återvinningsdata till oss. Den kontrolleras, och bedöms utifrån rimlighet, för att sedan rapporteras in till vår tillsynsmyndighet Naturvårdsverket. Vår process för inrapporteringen har uppmärksammats av Europeiska Kommissionen EUROSTAT och ses som en lämplig standard för att mäta, kontrollera och verifiera beräkningen av återvinningsgraden i den nya mätpunkten. Genom att rapportera enligt GHG-protokollet har vi möjlighet att se den direkta klimatpåverkan som återvinningskunderna har. Både det resultatet, och resultatet från den nya mätpunkten, delges återvinningskunden en gång per år. Detta för att bland annat tydliggöra vilken stor effekt det får för en återvinningsanläggning som exempelvis drivs av förnybar energi.

Revisionen visade att insamling och sammanställning av data sker med god systematik och noggrannhet och ligger till grund för tillförlitlig rapportering till Naturvårdsverket.

Frivillig tredjepartsrevision

För andra året i rad har vi på frivillig basis genomfört en tredjepartsrevision av vårt spårbarhetsarbete, den här gången med fokus på beräkning och redovisning av återvinningsgrad. Revisionen utfördes av en ackrediterad revisionsbyrå och avsåg kontroll och verifiering av Svensk Plaståtervinnings dokumentation gällande mottaget och producerat material, kvalitetskontroller och beräkning av återvinningsgrad. Den visade att insamling och sammanställning av data sker med god systematik och noggrannhet och ligger till grund för tillförlitlig rapportering till Naturvårdsverket.

Förbränning enbart inom Sverige

Det material som inte kan sorteras eller återvinnas skickar vi till energiutvinning/förbränning på uteslutande svenska anläggningar för full spårbarhet och maximal resurseffektivitet. Även här ställer vi krav på att anläggningarna har alla nödvändiga tillstånd. Kvartalsvis sker inrapportering till oss om vilken volym som har mottagits av respektive förbränningsanläggning i Sverige.

Vi har utvecklat ett robust spårningssystem för så stor transparens och kvalitet som möjligt, trots att lagen inte kräver detta. Vi välkomnar en skärpning av lagstiftningen på området, tillsammans med tydligare och utökad tillsyn från berörd tillsynsmyndighet.

Certifierade inom EU CertPlast

Bara återvinnare inom EU

Godkända återvinningsprocesser

Kontrollbesök

Gedigna avtal med seriösa återvinnare

Kontinuerlig rapportering

Verifiering av data

Extern revidering

Rapportering till tillsynsmyndigheter

Arbetsmiljö och hälsa

Svensk Plaståtervinning fortsätter växa. Under 2023 välkomnade vi många nya medarbetare, och vår resa framåt kommer att medföra ytterligare arbetstillfällen och större medarbetargrupper. Detta påverkar oss på många sätt, inte minst när det gäller hur vi fungerar som arbetsgivare, och innebär fortsatt tydligt fokus på teamet och ledarskapet för att introducera alla nya medarbetare på ett bra sätt.

Välmående och hälsa

Vårt arbetsmiljöarbete syftar till en utvecklande arbetsplats där säkerheten alltid kommer först – i den fysiska verksamheten och organisatoriskt. Med hjälp av rutiner, checklistor och stöd till chefer och ledare skapar vi kontinuerligt tydligare struktur i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det omfattar exempelvis skyddsronder, riskbedömningar, säkerhetsbesiktningar, arbetsmiljöutbildningar, utredningsinsatser och årliga medarbetarsamtal.

På Östergötlands största företagsmessa, Motala Expo, prisades vi med utmärkelsen årets företag i Motala 2023. Priset har delats ut de senaste femton åren och pristagarna utses av Motala kommun, företagarna i Motala och Vadstena, Danske Bank och Swedbank. Det är en ärofyllt titel och ett kvitto på att vi är en framstående arbetsgivare i kommunen.

Sjukfrånvaro

Vi månar om att våra medarbetare ska hålla sig friska. Målsättningen vad gäller sjukfrånvaro är att vi ska ha max 4 procents korttidsfrånvaro, och max 1 procents långtidsfrånvaro.

Vi har totalt haft låg korttidsfrånvaron under 2023 på 3,9 procent och långtidsfrånvaron på 1,4 procent. Sammantaget överskred vi alltså vårt mål, men sjukfrånvaron bibehölls på en relativt jämn nivå bortsett från en liten topp under årets sista två månader – troligtvis till följd av säsongsinfluensa och en covid-våg.

Under året har insatser gjorts för att minska korttidssjukfrånvaron. Bland annat har omtankessamtal hållits med medarbetare som haft fler än tre frånvarotillfällen på sex

På Östergötlands största företagsmessa, Motala Expo, prisades vi med utmärkelsen årets företag i Motala 2023.

månader. Detta med syftet att följa upp om det finns något som Svensk Plaståtervinning som arbetsgivare kan göra för att stärka medarbetarens hälsa.

Gällande långtidsfrånvaro arbetar vi systematiskt tillsammans med företagshälsovård och andra aktörer. För att ytterligare stärka det proaktiva hälsoarbetet erbjuder vi hälsoundersökningar till alla som anställs samt erbjuder vaccination mot säsongsinfluensa för de som vill.

Sjukfrånvaron följs upp varje månad med statistik för tjänstemän och medarbetare i produktionen. Utfallet tas upp i ledningsgruppen, men också i möten med skyddskommittén och andra forum, för att kunna fånga upp och agera på eventuella negativa trender.

Säker arbetsplats

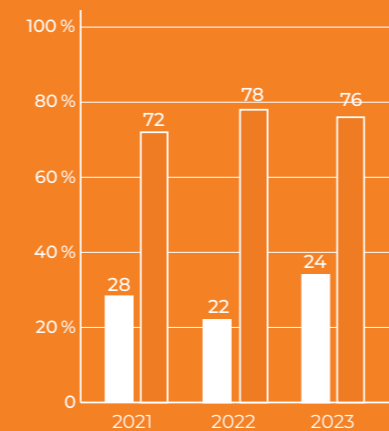
Vårt mål är självklart att ingen ska göra sig illa på jobbet. Det förebyggande arbetet för att förhindra tillbud och olyckor är något vi tar på stort allvar och kontinuerligt följer upp och utvecklar. Vi arbetar aktivt med att identifiera arbetsmoment som är riskfyllda, och förbättrar utrustning och arbetsmiljö för att minska riskerna för skada eller olycka.

Av lika stor vikt är vårt aktiva arbete att säkerställa att eventuella tillbud som ändå sker rapporteras in, följs upp och hanteras. Alla tillbud och olycksfall går in i vårt IA-system, Informationssystem om Arbetsmiljö. Genom att ytterligare underlätta för våra medarbetare att rapportera tillbud, exempelvis med lättillgängliga blanketter, har vi också kunnat säkerställa att det som sker i verksamheten uppmärksammas och hanteras. Med en chef för varje skift har vi ännu närmare uppsikt över säkerheten för varje enskild anställd. Från IA-systemet tilldelas ansvaret för inrapporterade tillbud till närmaste chef, som utreder händelsen och följer upp i systemet med konkreta åtgärder. Resultatet följs upp dels vid skyddskommitténs möten fyra gånger per år, dels i den dagliga verksamheten med information till medarbetarna.

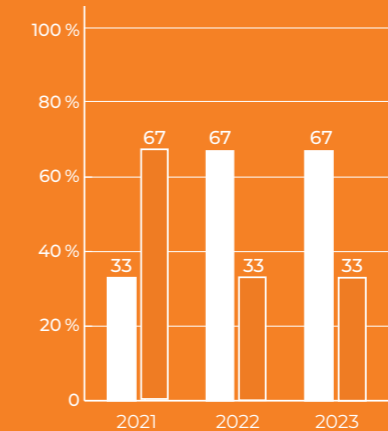
Under 2023 var antalet tillbud 49, i stort sett samma nivå som året innan (48). Även antalet olycksfall låg på samma nivå som föregående år, med 18 stycken under 2023 och 16 under 2022. Att antalet tillbud och olyckor ligger på samma nivå som tidigare år trots att vi har bemannat upp verksamheten med fler medarbetare beror sannolikt på vårt systematiska arbetsmiljö- och säkerhetsarbete. Vi har bland annat förbättrat vårt brandskydd genom att bygga en separat byggnad runt kvarningsmaskinen, där risken för bränder är som störst. Båda anläggningarna har också försetts med ett utökat sprinklersystem och utrustats med fler brandredskap som exempelvis 25 brandsläckare och brandslangar.

En viktig förutsättning för ett framgångsrikt förbättringsarbete är medarbetarnas engagemang. På Svensk Plaståtervinning är det många som deltar i förbättringsarbetet, genom noggrann tillbudsrapportering men också med nya förslag, idéer och problemlösning. På så sätt kan vi ständigt utveckla vår gemensamma arbetsmiljö till en säkrare och mer trygg plats.

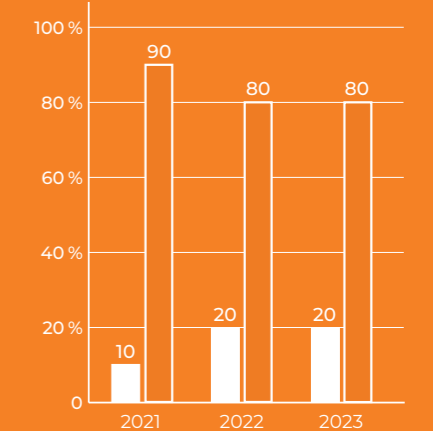
Könsfördelning anställda

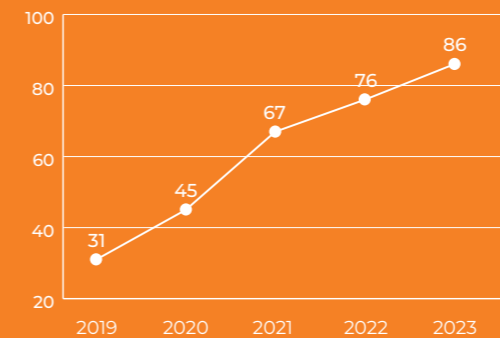
Könsfördelning ledningsgrupp

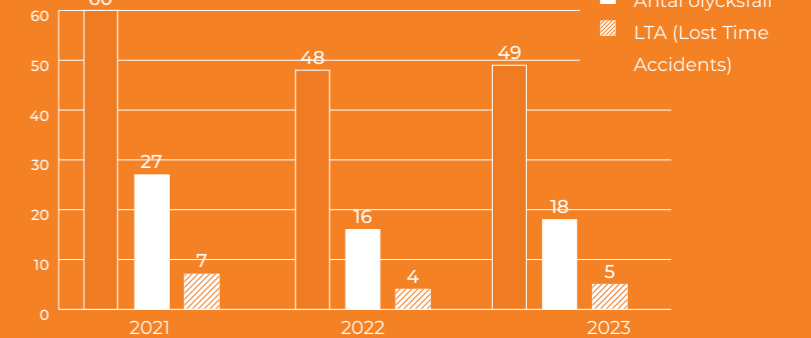
Könsfördelning styrelse

Medelantal anställda

Olycksfall och tillbud

Inkludering och jämställdhet

På Svensk Plaståtervinning samarbetar många människor, med olika bakgrund och kompetens, mot gemensamma mål. Ett fungerande team är A och O och när vi ständigt växer och utvecklas har vi ytterligare skärpt fokus på att skapa en arbetsplats som är inkluderande, trygg och trygg.

Hos oss ska alla medarbetare ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Vi är stolta över den diversitet vi har bland våra medarbetare och strävar efter att skapa en inkluderande och öppen miljö för dynamiska arbetsgrupper.

Fördelningen bland de anställda är 24 procent kvinnor och 76 procent män. I ledningsgruppen är fördelningen 67 procent kvinnor och 33 procent män. Vid rekrytering och planering arbetar vi aktivt med att öka mångfalden, då sökande från en underrepresenterad grupp ges företräde om de som söker en roll har lika meriter och kompetens. Vi genomför också en årlig lönekartläggning för att säkerställa att det inte finns några osakliga löneskillnader i verksamheten.

Vi har byggt upp en struktur där varje chef har en relativt liten grupp av direktrapporterande medarbetare. På så sätt har vi skapat förutsättningar för att varje medarbetare ska bli sedd och lyssnad på. Vi har också arbetat aktivt med att förankra och skapa dialog kring verksamhetens syfte, som kan förstås ur många olika perspektiv: exempelvis samhällsnytta, hållbarhet eller industriell utveckling och tillväxt. Verksamhetens syfte och vision är en viktig motivationsfaktor för våra medarbetare och därför lägger vi också stor vikt vid att skapa en inkluderande kultur och förståelse.

Involvering och välmående

Ett led i detta arbete handlar om förankring av våra värderingar och att se till att varje medarbetare blir delaktig i värdegrundsarbetet. Varje chef har aktivt arbetat med samtal och informationstillfällen för att förankra policys om likabehandling, inkludering och mångfald. På så sätt har vi ökat fokus på organisatorisk och social hälsa i verksamheten.

Vårt strukturerade arbete med medarbetarsamtal är också ett led i att fånga upp varje medarbetares kompetens och utvecklingsmöjligheter, och ha en öppen dialog kring arbetsmiljö, hälsa och ledarskap. Under verksamhetsåret 2023 har vi fortsatt arbetet med medarbetarundersökning och pulsmätningar för att få en större inblick i medarbetarnas trivsel och mående.

Diskriminering och trakasserier

Om någon medarbetare skulle uppleva sig diskriminerad eller trakasserad har vi utarbetade rutiner för att direkt kunna hantera situationen. Den medarbetare som upplever sig diskriminerad eller trakasserad vänder sig till närmaste chef, eller någon annan ansvarig i organisationen, som sedan har ansvar för att omgående följa upp, utreda händelsen och vidta lämpliga åtgärder. Skyddsombud och/eller facklig representant involveras vid önskemål eller behov. Genom att aktivt arbeta med arbetsgrupper, ledarskapet och en inkluderande kultur bidrar vi till att proaktivt förhindra trakasserier och diskriminering.

Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption

Transparens i hela kedjan

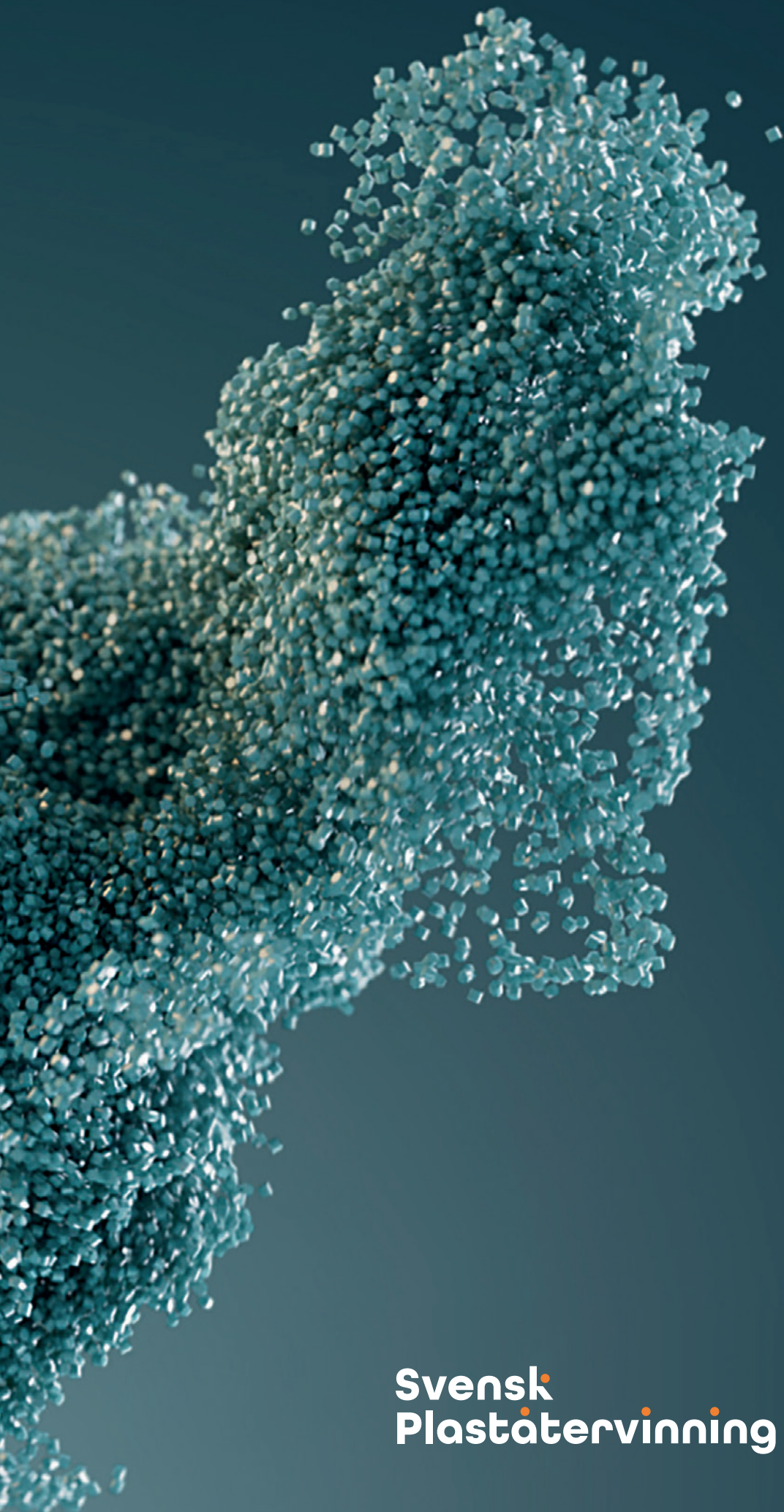
Vi arbetar mot korruption, inklusive utpressning och mutor, i hela verksamhetskedjan. Framför allt sker det genom kravställning och platsbesök. Alla våra leverantörer och samarbetspartners är väletablerade på marknaden inom sina segment, och vi strävar efter att teckna avtal med seriösa aktörer som är certifierade enligt ISO 9001 och 14001.

Vid tecknande av avtal måste motparten underteckna vår Code of Conduct. Den bygger på de tio principerna i FN Global Compact, som innefattar riktlinjer kring mänskliga rättigheter, arbetsmiljö, hållbarhet och anti-korruption. Uppföljning sker med årsvisa besök hos våra återvinningskunder.

När det gäller transportörer tecknar vi endast avtal med etablerade transportörer med tillstånd. I varje del av vår verksamhet är spårbarheten en nyckel för kvalitet i återvinningsprocessen. Våra återvinnare finns alla inom EU och arbetar med godkända återvinningsprocesser, se avsnitt om Spårbarhet.

Spårbarheten är vårt sätt att se till att verksamheten håller hög standard när det gäller kvalitet och hållbarhet, men den är också viktig när det kommer till den mänskliga dimensionen och vår strävan efter att endast samarbeta med seriösa aktörer. Under året har vi inte fått några rapporter, indicier eller andra skäl att misstänka att korruption eller brott mot mänskliga rättigheter skulle ha förekommit.

Svensk
Plaståtervinning